

quorum tenor talis est, videlicet: Dubium vi-
sum non est illiusmodi attribus ad explican-
das que ex Tridentino Concilio possunt oriri
questiones a S. D. N. in concilium adhibitis,
quoniam Ampliudini tua liceat tertiam partem ex
fructibus dignitatum illius Ecclesie non quem-
admodum de fructu olim fuit, sed secundum ve-
ram eorumdem fructuum estimationem ex inte-
gro nunc deducere. Sed si inter utramque de-
ductionem non ita multum interlit, magis pla-
cuit in ea re nihil novari. Illud autem sine di-
stinctione verum est, eos, qui non suscipiant
ordines suis Canonicibus, Portionibusque
annexos penam etiam privationis ab Ampli-
tudine tua per seipsam etiam solum sine adjunctis
ad id compelli posse. Quod & ad eandem Am-
plitudinem tuam referri Patres voluerunt, quia
Deus incolumem, & divine gratie muneribus
auctam velit. Rome die 29. Maji 1590. Hiero-
nymus Cardinalis Mathzius.

Id inquam non obstat, quia hujusmodi litte-
re videntur intelligenda de pena privationis
fructuum, vel quotidianarum distributionum, de
quibus actum fuerat in prioribus partibus ad formam
Clemen. Vi. c. 5. Illi vero, de etate, & qual. & c.
4. sess. 22. non autem de pena privationis tituli:
& hoc modo ultima haec de cetero cum praece-
denti conciliatur, quidquid contra scripserit Ni-
colaus Garz. de benef. par. 3. c. 4. n. 18.

Nec refert quod ubi non proceditur per viam
accusationis ad penam depositionis, vel degra-
dationis, sed tantummodo ad remotionem a be-
neficio per viam denunciationis, inquisitionis,
vel exceptionis, non dicatur agi criminaliter,
actualiter de crimine, ut in c. Per tuas, & primò
extra ha. de Simon. & notat Feder. de Senis, conf.
23. Titus electus, num. 2. vers. Sed in casu nostro, Et
etiam decretum d. c. 6. sess. 25. complectitur omnes
modos procedendi, ut patet ibi, Sed & quoniam ex
officio, vel ad petitionem alicuius, & cum postea
praecipit adhiberi adjunctos, hoc tantum requi-
rit, ut Episcopus extra visitationem procedat ut
in vers. ita tenent.

35 Si verò appareat aliquod impedimentum ca-
nonicum, propter quod promoveri non possunt,
ut irregularitas, vel aliud hujusmodi, tunc aut
tale impedimentum erat contractum antequam

36 Clerici essent hujusmodi beneficium, vel digni-
tatem assecuti, aut post: si ante, tunc aut in pro-
motione ad beneficium, vel dignitatem tale im-
pedimentum subintravit; & sunt ab hujusmo-
di beneficio amovendi, ut cap. Expansivibus,
50. dist. & c. Expansivibus ibi notat, infra. de corp.
vitali. Idque in odium ipsorum ordinandorum,
qui debuerunt prodere impedimentum solum,
ut c. Quando, & c. ult. 24. dist. c. Tantis Daniels,
& c. Quicunque, 51. dist. & c. Araldus, 8. quæst.
3. gloss. hinc ver. Patentur. Quod intelligi si hoc
judicialiter confessi fuerint, quia tunc possunt
deponi in continentem, & immediate ex delicto,
ut cap. Si consierit, infra. de accusat. Secundum

37 Antonium de Butr. num. 11. Secus si in iudicio a-
bitate, aut mixto, ut dixi in precedenti quæstio-
ne, numero 23, & seq. Rursus hoc intelligi nisi
cum eis fuerit legitime dispensatum ad benefici-
um, & ordinem illi annexum, quia tunc com-
pelli poterunt ad ordinem suscipiendum, arg.
cap. Quia simpliciter, 56. dist. ex quo enim cum

eis dispensatum est quoad ordinem, perinde est
ac hnumquam tale impedimentum contraxis-
sent, arg. l. Quod ita Senatim, ff. De adult. edit.
& c. Ferrum, 50. dist. Sed si ab initio non con-
traxissent hujusmodi impedimentum, utique ad
ordinem illum possent compelli, ut praedixi-
mus: ergo & nunc. Neque enim hoc casu debent
esse melioris conditionis, quam si numquam ha-
buissent impedimentum, ut c. 2. de fil. Presbyt. lib.
6. & l. 1. & 2. ff. De natal. rest.

38 Quod tamen intelligi, ut praedixi, si cum eis
dispensatum fuerit nequam ad beneficium, sed
etiam ad recipiendum ordinem illi annexum,
alioquin si dispensatum fuerit ad beneficium
dumtaxat, non poterunt ad ordinem compelli,
cum non possint ad illum promoveri, ut in
cap. Tuam cum ibi notatis, infra eod. & hic notat
Henric. Boich. col. 1. ante med. vers. Aut ne-
dum ad beneficium, & hinc fit ut obtinens prae-
bendam ante etatem legitimam ex dispensatio-
ne Apostolica privari non possit ob non promo-
tionem ad ordinem eidem praebendam annexum,
ut not. Rebuff. in praedi. benef. in tit. de non promot. 55.
& scripsit S. Congregatio Concilii ad Episcopum
Calaguritanum his verbis: Sacrae Congregatio-
ni datus est simplex libellus Joannis Ferret, velle
Amplitudinem tuam ei Canonicatum cum prae-
benda, quae illic obtines, adimere, & eo eam cau-
sam quod intra annum non sit promotus ad sa-
cros ordines ex decreto Concilii. Qui cum tan-
tummodo decem & octo annos, ut ab eo rela-
tum est, natus sit, neque per decretum Conci-
lii, cap. 12. sess. 13. ante vigesimum secundum an-
num sacris initiari possit, non videtur esse co-
gendus ut nisi sacros ordines suscipiat Cano-
nicatu privetur, de quo Pontificis litteras ex-
pedivit. Itaque si res ista est, mandat tibi sua San-
ctitas ut conservata illi Joanni possessione, eum
prius non cogas sacros ordines promoveri,
quam ad vigesimum secundum annum per-
venerit.

39 Si verò hujusmodi impedimentum est contra-
ctum posteaquam Clerici fuerint beneficium,
vel dignitatem assecuti, tunc aut contractum
est sine culpa ipsorum, ut quia post electionem,
& confirmationem, sed tamen ante ordina-
tionem effecti sunt irregulares, puta quia sine cul-
pa oculum, vel manum amiserunt, & tunc nec
privari debent beneficio, nec ad ordines com-
pelli, ut cap. Cum in casibus, §. inferiora, vers. His
sanè, ibi: Si canones non obstant, supra de electione,
cap. 1. infra. de Cleric. agrot. Clem. Vi. c. 5. Illi
verò, ibi: In his impedimentis cessante, de etate, &
qual. 1. Quis futere, ff. De statu homin. l. 1. §. Ca-
sum, ff. De postul. & l. Divus, ff. De offi. Presb.
neque enim debet addi afflictio afflictis, ut in
d. cap. 1. & in cap. Cum percussio, 7. quæst. 1. &
ita tenent in c. 1. supra eod. gloss. in ver. Amittant,
Innoc. in eodem ver. Abb. Antiqui in ver. Prohibent,
Host. numero 3. in ver. Intra causas, & alii commu-
niter. Aut in tale impedimentum incide-
runt culpa sua, ut si duellum intulerint, vel sus-
ceperint, & in eo manum, vel pedem amise-
rin, secundum ea quae declarat Host. loco citato,
& hoc casu non sunt compellendi ad ordi-
nes, sed privandi fuit beneficio, ut in cap. Ex
parte B. & cap. Significavit infra, de corpor.
vitali, & in hoc casu loquitur text. in d. cap. 1.

40 In secundo autem casu, id est cum renuntiat
ordines suscipere propter impedimentum puta in-
firmi tatis, vel alius temporale, aut perpetuum
non proveniens ex delicto suo, tunc non sunt
cogendi. Quod si cogentur, & appellarent,
esset eorum appellatio admittenda, arg. l. 1. §. 1.
si quis tutor, ff. quoniam appellat. sit.

41 In tertio denique casu, scilicet cum renuntiat
ordinari pro sola voluntate, seu quod idem est
ex iniusta causa, ut in c. 2. §. Sed neque, vers. Sicut
iuxta, supra de transi. Episc. Secundum Hostiens.
hic num. 4. in ver. Voluntate, & Joan. Andr. num.
12. primum debet Episcopus eos privare loco,
auferendo vocem in Capitulo, vel quotidianas
distributiones, vel aliter aggravando, ut hodie
patet in Clem. Vi. de etate, & qual. quae de-

in fine, supra eod. ut ibi declarant gloss. Innoc.
& alii proxime citati, ut ibi dixi in prima oppo-
sitione.

42 In secundo autem membro principali, id est
cum Episcopus vult cogere Clericos ad susci-
piendos ordines suo beneficio, vel dignitati non
annexos juxta terminos hujus decretalis, in qui-
dem necessitas, vel utilitas Ecclesie non exigit
eos promoveri, non sunt ullatenus cogendi,
Quinimò puniendus esset Episcopus si eos cogere-
ret, ut cap. 1. & 2. & cap. Vi in ista, 74. dist. ut hic
per Henr. Boich. in fine. Si verò id exigat Eccle-
siae necessitas, vel utilitas, refert an Clerici re-
nuant ordinari propter crimen, quod fatentur
se commisisse, aut propter aliud impedimentum
quod asserunt se contraxisse, aut pronuda vol-
untate.

In primo casu, cum, excepto homicida, & fi-
monico, & aliis criminosis, qui post peccatum
penitentiam ordinis executionem non habent,
de quibus per gloss. Innoc. & Doct. in cap. Nisi
cum pridem, §. Propter conscientiam, supra, dere-
nunt. quilibet peccator ocellus peccata peni-
tentia salva conscientia possit promoveri, &
in suspectis ministrare, ut cap. Quisquam supra de
tempor. ordinat. cogendi erunt se dignos facere
per penitentiam, c. Prædicandum, 22. quæst. 1.
c. Subdianone, 24. quæst. 1. c. Nec licuit, 17. dist. dist.
ut scilicet Episcopus dispense cum eis, cap. In
scripturis, 8. quæst. 1. & notat. hic Host. numero 4.
Quod si penitere, ac se dignos facere recusa-
verint, Episcopus debet alios inferiores ad illos or-
dines promoveri, & renuentes ad beneficiis amo-
vere, & illa conferre Clericis, ut præteritur pro-
motis, ut hic, & in hoc casu potest intelligi,
cap. Consultate, 74. dist. Nisi tamen renuentes sint
valde utiles in aliis Ecclesie negotiis. Quo casu
tolerandi sunt in suis beneficiis, ut hic est casus in
ver. Nisi, & dictum est supra in §. not. Unde secun-
dum Ant. de Butr. n. 11. ordo procedendi est ut si
Episcopus cognoscit Cleric. fore utiles in aliis
Ecclesie negotiis, eos non cogat ordines assumere.
Sin minus, & necessitas, vel utilitas Ecclesie
id postulet, eos compellat, & statim privet bene-
ficio, & aliis conferat non ex videlicet, quod sibi
judicialiter non innotebit, sed ex contumacia
non patendi quæ saltem judicialiter habeat as-
pectum vere contumacia, & indicabit talem non
ex delicto privari, sed ex contumacia, Poterunt
etiam compelli per suspensionem ab ordinibus
jam susceptis, & sic possunt intelligi textus in
cap. Si qui Clerici, & cap. Placuit, 79. dist.

43 In secundo autem casu, id est cum renuntiat
ordines suscipere propter impedimentum puta in-
firmi tatis, vel alius temporale, aut perpetuum
non proveniens ex delicto suo, tunc non sunt
cogendi. Quod si cogentur, & appellarent,
esset eorum appellatio admittenda, arg. l. 1. §. 1.
si quis tutor, ff. quoniam appellat. sit.

44 In tertio denique casu, scilicet cum renuntiat
ordinari pro sola voluntate, seu quod idem est
ex iniusta causa, ut in c. 2. §. Sed neque, vers. Sicut
iuxta, supra de transi. Episc. Secundum Hostiens.
hic num. 4. in ver. Voluntate, & Joan. Andr. num.
12. primum debet Episcopus eos privare loco,
auferendo vocem in Capitulo, vel quotidianas
distributiones, vel aliter aggravando, ut hodie
patet in Clem. Vi. de etate, & qual. quae de-

clarathoe cap. secundum Anton. de Butr. hic
num. 11. nam et loquitur de obtinentibus bene-
ficia, quibus certi ordines sunt annexi, ut sta-
tim non sint privandi, à fortiori vendicari sibi
locum in obtinentibus beneficia, quæ hujusmo-
di ordines non requirunt, de quibus agitur hic.

45 Quod si in contumacia perliterint, debent eis
beneficiorum reditus subtrahere secundum in-
tellectum Innoc. Host & communem, de quo su-
pra in 4. notat. num. 7. & Durante adhuc con-
tumacia, poterit eos privare beneficio appella-
tione remota, ut hic, & c. Si qui Clerici, & c. Pla-
cuit, 74. dist. dist. & cap. Displet, 23. quæ nam si
quis non vult operari, nec manducet de Thesalon.
2. c. 3. 1. Si ex duobus, §. fin. ff. De noxal. & l. Quam-
vis, ff. De damn. infect.

DE ETATE, & QUALITATE.

Cap. Cum contingat.

S Y M M A R I U M.

- 1 **A**BBAS si sit Presbyter, & benedictus, potest
ordinem clericalem conferre.
- 2 Item potest conferre Lecturatum.
- 3 Et quædam alii minoribus ordinibus, ibidem
& nus seq.
- 3 Lectori appellatione aliquando includuntur etiam
aliqui minores ordines.
- 4 Abbas ut possit consuram, & minores ordines conferre,
quæ requiruntur.
- 5 Abbas conferens consuram, vel minores ordines Monacho
alterius monasterii imprimit characterem, si sit Pres-
byter, & benedictus.
- 6 Consura, seu Psalmistatus an possit conferri à simplici
Presbytero, & nus seqq.
- 7 Intellectus, c. Psalmilla, 22. dist.
- 8 Presbyter de iure communi potest primam consuram con-
ferre secularibus, in quos habet Episcopalem iurisdi-
ctionem.
- 9 Cardinales de iure communi consuram conferre non pos-
sunt nisi subditis, in quos habent iurisdictionem quasi
Episcopalem.
- 10 Consura Clericalis, seu Psalmistatus an sit ordo, & n.
seqq. usque in fin.
- 11 Theologi, & Canonista quomodo se invicem habeant in
iuribus, & rationibus expendendis.
- 12 Sententia Theologorum referitur, qui censent con-
suram non esse ordinem, sed preparationem ad
ordines, & Psalmistatum esse officium Lectori an-
nexum.
- 13 Consuram clericalem non esse ordinem proprie quibus
fundamento probetur, & nus seq. usque ad num.
45.
- Intellectus c. Illud, 77. dist. ibidem & numero 119.
& seq.
- 14 Prophecia ut est simpliciter littera in Ecclesia non habet
ordinem ad se ordinatum, sed ut est littera cum expla-
natione,
Contrarium, num. 121.
- 15 Psalmista, & Cantor idem sunt, eiusque officium
est non solum Psalmos cantare, sed etiam alios
cantus harmonicos lectionibus inserere, & nus.
19.
- 16 Psalmistatus est officium communis tunc cor-
pora

- 17 Ordo est distinctarum personarum.
- 18 Psalmista officium non habet aliquam relationem ad Eucharistiam, & num. 28.
- 19 Cantor non est nomen ordinis specialis, sed officii. Contrarium, num. 56. usque ad num. 62. & n. 71.
- 20 Psalmista officium non habet aliquam relationem ad Eucharistiam, & num. 28.
- 21 Ordinum omnium Minister est solus Episcopus; Declaratur, num. 94.
- 22 Ordo nullus confertur, nisi in Missa celebratione. Declaratur, num. 127.
- 23 Media dispositio convenienter interponitur in transitu de statu ad statum. Declaratur, num. 130.
- 24 Tonfura est media dispositio inter statum laicalem, & clericalem, & num. (seq. n. 40. & 41.
- 25 Tonfura Clericorum, & Monachorum quid significet.
- 26 Clericus prima tonfura non eligitur in militiam Dominicam, sed in sortem Domini. Contrarium, num. 129.
- 27 Potestas ordinis datur determinate ad aliquod speciale ministerium divini cultus, non autem ad ea, que communiter sunt a toto Ministrorum Collegio.
- 28 Tonfura Clericali relationem non habet ad Eucharistia sacramentum. Contrarium, num. 110.
- 29 Tonfura non est rependa, si ea omissa reliqui ordines fuerint collati. Contrarium, num. 100. & seq.
- 30 Ministri Ecclesie principaliter ordinantur ad sacramentum Eucharistia.
- 31 Materia ita est de necessitate sacramenti, ut sine ea nihil perficiatur.
- 32 Ordinis materia que sit.
- 33 Tonfura confertur sine ulla rei traditione. Contrarium, num. 69. & num. 87.
- 34 Superpellicium in collatione tonfura non est necessitatis, sed congruitatis. Contrarium, num. 70.
- 35 Clericus potest tonfuram clericalem dimittere, & ad statum laicalem redire.
- 36 Concilium Tridentinum non habuit tonfuram clericalem pro ordine ecclesiastico, & n. seq.
- 37 Ordinum functiones a Concilio Tridentino inveniuntur in Ecclesia restitui a Diaconatu ad Officiarium.
- 38 Episcopus qui subito alterius Episcopi primam tonfuram contulit declaratur non incidisse in penam suspensionis.
- 39 Vicarius Capituli Sede vacante non prohibetur dare Biniſſorias ad primam tonfuram presentato ad Cappellam simplicem.
- 40 Catechismus Romanus quid senserit de clericali tonfura, & num. 133.
- 41 Ordo multipliciter accipitur, & n. seq.
- 42 Monachi, Virgines, & Vidua Deo sacrate, seu Diaconisse, & laborantibus in sepelienda mortuis quandoque ordines dicuntur a Patribus.
- 43 Opiniones de numero ordinum inter Theologos, & Canonistas concitantur. Contrarium, num. 44. & num. 135.
- 44 Canonista a Theologo dissentit tam in identitate tonfura, & Psalmistate, quam in numero ordinum, & num. 70.
- 45 Tonfuram clericalem, vel Psalmistatum esse ordinem proprium, & characterem imprimere qui Auctores senserint.
- 46 Referuntur fundamenta pro sententia Canonistarum, & num. seq. usque ad num. 119.
- 47 Intellectus huius capituli, ibidem usque ad num. 55.
- 48 Responsum debet congruere interrogationi.
- 49 Argumentum a maiori ad minus qualiter procedat.
- 50 Forma in Sacramento tantum sunt prescripta, non autem in collatione officiorum, seu dignitatum.
- 51 Tonfura collatio irrita est, si fiat non servata forma prescripta Ecclesie.
- 52 Forma & materia Sacramentorum sunt ex Institutione Christi.
- 53 Forma omnium Sacramentorum cur non habeantur ex sacri literis.
- 54 Preparatio ad formam non est forma.
- 55 In Manifestis non sunt extendenda que scripta sunt.
- 56 Psalmistatum non esse officium Lectori annexum quibus argumentum probatur, & num. 56. usque ad num. 62. & num. 71.
- 57 Ordines novem in Ecclesia numerantur ab Isidoro. Intellectus cap. Clericos, 21. dist. ibidem.
- 58 Graduum Ecclesie appellatione intelleguntur ordines ecclesiastici.
- 59 Psalmistatus ordo cur aliquando a Patribus ponatur post Officiarium.
- 60 Accessio non potest fieri nisi rei, que preexistit.
- 61 Officium, & Acolybi officia qua sint.
- 62 Clericus prima tonfura degradatur ab ordine Psalmistatus.
- 63 Intellectus cap. Degradatio, de pen. in 6. Clerici prima tonfura degradatur ab ordine, ibidem, & num. seq. usque ad num. 71.
- 64 Degradatio solemnium quid sit.
- 65 Degradationis forma in Clerico prima tonfura.
- 66 Privatio presupponit habitum.
- 67 Degradatio actualis non fit ab offitibus & dignitatibus, sed tantum verbalis dispositio.
- 68 Ordinatio sacra non solum verbis, sed etiam signis exterioribus perficitur.
- 69 Solemnitas eadem que requiritur ad constructionem altaris, requiritur ad illius destructionem.
- 70 Character ordinis imprimitur in actu traditionis instrumenti.
- 71 Vestis traditio in collatione tonfura non est congruitatis tantum, sed necessitatis.
- 72 Cantoria, seu Psalmistatus in primitiva Ecclesia erat ordo ecclesiasticus a Lectoratu distinctus.
- 73 Ordines Minores Sacramentum esse ostenditur, dissentium a Concilio Florentino, & Tridentino, & refertur contraria opinio.
- 74 Conciliorum distinctionibus obtrudere non licet defectum causae.
- 75 Conciliorum institutum est non solum hereticos confutare, sed etiam Catholicos orthodoxam fidem docere, & num. seq.
- 76 Dispensari non posse ab Ecclesia in nonnullis Consanguinitatis, & affinitatis gradibus, qui in Levitico exprimiuntur, est heresis.
- 77 Episcopus esse Presbyterum superiores in ecclesiastico

- 77 Hierarchia ex institutione divina est de fide.
- 78 Ordinum minorum nomina, & uniuscuiusque eorum propria ministeria ab initio Ecclesie fuerunt in usu.
- 79 Cantorum, seu Psalmistarum ordo Constitutione Ecclesie supprimiti, aut de factitudine aboleri non potuit, & num. seq.
- 80 Sacramentorum essentialia dispositioni iuris ecclesiastici non subsunt.
- 81 Tonfura Clericali, & Psalmistatus idem sunt, & num. 88.
- 82 Tribuisti Concilii Canon de clericali tonfura expenditur.
- 83 Clerici prima tonfura gaudent privilegio Canonis, & 119. sibi iure divina, & num. 112.
- 84 Psalmistatum, seu Cantorum origo, & antiquitas.
- 85 Tonfura clericalis unde ortum duxerit.
- 86 Tonfura a Pontifice alii Romano inter ordines computatur, & num. seq.
- 87 Datur inter Missarum solemniam, sicut & reliqui ordines in solemnibus ordinationibus.
- 88 Tonfura clericalis materia, & forma que sit, & num. seq.
- 89 Psalmistatus forma que.
- 90 In Tonfura collatione confertur gratis.
- 91 Gratia gratum faciens datur in Sacramento, non autem in sacro, & ceremonia non essentialibus.
- 92 Spiritus in actibus Ecclesie corporalibus respondent.
- 93 Sacramentum quid.
- 94 Character interior est essentialiter, & principaliter Sacramentum ordinis.
- 95 Tonfura clericalis, seu Psalmistatus iure ordinario conferri non potest nisi ab Episcopo.
- 96 Ordinis Sacramentum dimittere prequirunt 8a. 129. aramentum Confirmationis, ex necessitate precepti.
- 97 Tonfuratus ante susceptum Christum est male promotus, & 130. eger dispensatione apostolica.
- 98 Ordo importat quendam dignitatis gradum, & potestatem supra populum.
- 99 Clerici sicut in Ecclesia militanti per tonfuram, ita in triumphanti per characterem a laico distinguuntur.
- 100 Character quid sit.
- 101 Preparatio debet semper precedere preparatum.
- 102 Tonfura, seu Psalmistatus est principium, & quasi fundamentum militie clericalis.
- 103 Principium est pars potissima cuiusque rei.
- 104 Hierarchia Ecclesie Sancta, & castissima Hierarchia conformis est.
- 105 Ordines novem numerantur in Ecclesia militanti sicut in triumphanti sunt novem ordines Angelorum.
- 106 Psalmorum cantu auct datur spiritus compunctionis, aut spiritus prophetie.
- 107 Ordinum distinctio deprehenditur ex distinctione Ministerii; Item ex diversitate materia, & forma.
- 108 Psalmista officium quod sit, & in quo distinguatur ab officio Lectoris.
- 109 Psalmista officium non convenit multitudini.
- 110 Ordinum minorum abusu exerceri possunt etiam a laicis, non tamen ex officio.
- 111 Tonfura clericalis, seu Psalmistatus quam relationem habeat ad Eucharistia Sacramentum.
- 112 Ordo ad sui esse non requirit ministerium cooperativum in ipso actu consecrationis Eucharistia.
- 113 Tonfura clericalis effectus memorabiliter complures re censentur.
- 114 Sicut V. Constitutio de prima tonfura expenditur.
- 115 Dicitio, alius, est implicativa, & repetitiva similitiam.
- 116 Cantorum, seu Psalmistarum ordo Constitutione Ecclesie supprimiti, aut de factitudine aboleri non potuit, & num. seq.
- 117 Clerici etiam prima tonfura male promoti ab executione ordinis sunt suspensi.
- 118 Congregatio Episcoporum iubet expandi decretum Episcopi, declarans in collatione tonfura non imprimi characterem.
- 119 Character imprimitur in collatione tonfura ex sententia Congregationis Concilii.
- 120 Primus dicitur non solum quem nemo precedit: sed etiam qui habet alios post se.
- 121 Episcopus quem superius meo laico repugnat Canonici instituti.
- 122 Ordines minores ante septimum annum completum conferri non possunt.
- 123 Adus eius est, cuius est potentia.
- 124 Lectoris officium quod sit.
- 125 Ordo ad sui esse non requirit ut per solum, & unicum exerceri debeat.
- 126 Consecrationis actum perficere possunt plures Sacerdotes simul, & una omnes eandem hostiam consecrare.
- 127 Officii nomen convenit tam minoribus, quam maioribus ordinibus, & latissime patet.
- 128 Tonfura, & minores ordines extra solemnes ordinationes dari possunt etiam sine celebratione Missae.
- 129 Clerici per primam tonfuram transferuntur a statu laicali, ad clericalem, & veniunt proprie Clericorum appellatione.
- 130 Item efficiuntur milites castissima militia.
- 131 Dispositio media congrue interponitur in transitu de statu ad statum, a quo non datur recessus.
- 132 Clericus minorum Ordinum potest retrocedere, & pro laico se gerere, & omnibus privilegiis clericibus se eximere.
- 133 Concilii Tridentini decreta de clericali tonfura expenduntur.
- 134 Catechismus Romanus de clericali tonfura expenditur.
- 135 Offitium continetur appellatione Demus.
- 136 Cardinalis Tarretremata in dubio magis sivebat opinionibus Theologorum, quam Canonistarum, & cur?

CUM CONTINGAT: Abbas si est Presbyter, & benedictus, conferre potest ordinem clericalem. Hoc dicit Communis divisio. Secunda ibi, Super quo.

Nota primò per primam tonfuram conferri ordinem Clericalem, & signa textum rotundum contra opinionem illorum, qui dicunt tonfuram non esse ordinem, quorum opinio hic corrigitur, ut dicit glos. 2. Sed hunc articulum plenissime examino infra in prima quaestione.

Secundo nota ibi, Lectores, Abbatem Presbyterum, & benedictum posse Lectoratum conferre. Quod autem dicitur de Lectoratu, idem intelligas de duobus aliis ordinibus, cum eadem sit ratio secundum Hostiens. hic num. 6. in ver. Septima Synodo, vers. Et quamvis, & Jo. Andr. num. 3. in ver. Lectores, & ita secundum eos servatur de hido.

Et quamvis Holtien. simpliciter loquatur de aliis duobus minoribus ordinibus, nec aperiat de quibus, & ita à Cardin. in 6. *quæst.* & Bellam. *num. 1.* intelligatur de duobus ordinibus minoribus. Lectoratu, idest Psalmitatu, & Oltiariatu; tamen non videtur hæc mens Holtien. quia sic non dixisset, eadem ratio in aliis duobus minoribus, sed potius dixisset de Psalmitatu non est dubium, quia est expressum hic, Et de Oltiariatu est maior ratio. Unde illius autoritas de reliquis duobus ordinibus, idest Exorcistatu, & Acolythatu videtur intelligenda, sicuti etiam intelligitur Joan. Andr. *d. num. 3.* dum allegat simile in cap. *De is. 28. dist.* ubi sub nomine Lectoratus comprehenduntur omnes minores ordines, ut ibi per gloss. in ver. *Lectorum*, sed contrarium tenet Bart. Brisien. in cap. *Quoniam*, 69. *dist.* idemque videtur sentire gloss. in ver. *Lectoris*, ibidem, & Innoc. in cap. 1. *num. 2. vers.* Et idem intelligit, de *supplen. neglig. Pralat.* & clarè Turrecrem. in d. cap. *Quoniam*, *num. 3.* ubi tenet Abbates huiusmodi non posse conferre nisi Lectoratum, & duos inferiores ordines, idest Oltiariatum, & Psalmitatum, & numero 15. ubi post Hugon. in specie concludit eos non posse conferre ordines Exorcistatus, & Acolythatus, & pro eis videtur facere verbum, *slummodo* hic positum, quod esset verum si determinaret verbum Lectores, sed non est ita, quia determinat verba illa, in proprio monasterio 4. *Butr. n. 13.* Cardin. *quæst. 6.* Anchar. *num. 2.* quorum opinionem tu sequere, quia communis est, ut hic testatur Ioan. de Anan in princip. & eam sepius probavit in casibus contingentibus sacra Congregatio Concilii. Et ad text. hic, & in dicto cap. *quoniam*, respondetur sub nomine Lectoris comprehendit etiam Exorcistam, & Acolythum, ut in d. cap. *De is. 28. dist.* & in cap. *si quis Episcopus*, 27. *quæst. 1.* & notat in Archid. in cap. *Degradatio*, in ver. *Clericus cuiuscumque gradus*, de *Pæni. lib. 6.*

Tertio nota quatuor requisita ad hoc ut Abbas possit conferre tonsuram, & minores ordines. Primo enim ex parte conferentis requiritur, ut habeat ordinem Sacerdotalem, ut in littera; ibi, & *conferat eum existere Sacerdotem*. Deinde ut sit solemniter benedictus, hoc enim importat illa verba, *dummodo ipsis ab Episcopo manus impositio facta nascatur*, secundum omnes. Et si horum alterutrum deficiat, character non imprimitur, ut scripsi in c. *Quanto*, supra, de *consecr.* Salvo eo quod habetur in c. 1. de *supplen. neglig. Pralator.* Tertio requiritur ut in conferendo servetur forma Ecclesie quod probat littera ibi, *iuxta formam Ecclesie datam*, qua præmissa nihil *conferatur*, secundum Holtien. *num. 10.* qui sic intelligit cap. *Extra Catholicam* *quæst. 1. cap. 1. §. Sacramentum*, de *Summa Trinitate*, & *de Cathol.* sequitur Joan. Andr. in ver. *iuxta formam* *num. 11.* & Cardin. *num. 1. in 4. not.* Quarto exigitur ex parte eius cui ordines conferuntur ut sit proprius Monachus Abbatis consecrantis, *Butr. hincum 2.* Cardin. & Abb. ambo *num. 1.* & patet ex illis verbis, *slummodo in proprio monasterio*, & in hoc concordat Concil. Trid. in cap. 10. *sess. 23.* Hoc tamen quartum requisitum ad substantiam, seu validi

tatem ordinationis non pertinet, sed tantum ad legitimum usum eius; & propterea Abbas ordinando regulares alterius monasterii, si modo sit Presbyter, & benedictus, & formam Ecclesie servet, characterem imprimi, cum non careat potestate ordinis. Ita Archid. in cap. *Quoniam*, *num. 5.* in *fin. vers.* in ead. *gloss.* invitatus, & ibi etiam Turrecrem. *num. 10.* & Præpos. in *fin. dist.* & fuit sententia Boatinii, quam sequitur gloss. *penult.* Archid. & Franc. in cap. *Abates de privil.* in 6. & Joan. Andr. *hincum 2.* Anchar. & Bellam. ambo, *num. 1.* & secundum Turrecrem. *ubi supra.* Eandem opinionem tenet, is qui glossavit Summam Raym. & Richar. de *et. & qualis. §. Presby.* & omnes in gloss. quæ incipit *Monachus suus*. Quod procedit etiam post Concilium Tridentinum, ut sepius respondit sacra Congregatio super cap. 10. *sess. 23.* Cujus resolutiones complures retuli in cap. 1. *supra*, de *supplen. neglig. Pralat.* in *quæst.* An Prælati inferiori secularis habens facultatem à Sede Apostolica post Concilium Tridentinum conferendi minores ordines aliquibus personis secularibus tantum; si conferat illis, imprimi characterem, necne, à *num. 11.* usque ad *num. 53.* Autem Abbates post Concilium Tridentinum ut possint facultate, quam habebant ex cap. *Abates*, de *privileg.* in 6. ordinandi seculares, in quos habent ecclesiasticam, & quasi episcopalem jurisdictionem, eisque dimissorias concedendi, dixi in cap. *Significasti de off. archid.* & in cap. *Nonnulli*, de *recept.* Similiter an Abbates Presbyteri, & benedicti possint tonsuram, & minores ordines conferre secularibus habentibus litteras dimissorias ab Episcopo dicecesano, dixi in cap. *Aqua*, *infr.* de *consecr. Eccles.* vel *altar.*

In gloss. in ver. *Abati*; nota ordinem Psalmitatus, idest primam clericalem tonsuram conferri posse etiam à simplici Sacerdote, qui præsit, ut dicitur Hugo, Raym. & Goffred. in *Summ. de ordina. ab Episcop.* gloss. in c. *Quoniam*, in ver. *Lectoris*, 69. *dist.* Innocent. hic & Abb. Antiq. ambo in *prime Holt. n. 2.* Ioan. Andr. *n. 10.* *Butr. n. 7.* & Henr. Boich. alios referens in *prime*. Fundatur hæc opinio in c. *Psalmita*, ubi hoc tenet Archid. *num. 2.* in *fin. 23. dist.* sed resistit usus Ecclesie, & propterea illam non esse accipiendam, tenet Sotus in *4. dist. 25. q. 1. art. 1. ad secundum*. Videtur etiam huic opinioni repugnare hæc Decretalis, ubi Innocentius III. ad probandum per primam tonsuram conferri ordinem clericalem, utitur auctoritate septimæ Synodi, quæ indulit Abbatibus ut possent conferre Lectoratum, dummodo essent solemniter benedicti, & Presbyteri. Ergo Pontifex videtur has duas condiciones exigere etiam in collatione primæ tonsuræ; & consequenter simplex Sacerdos non potest eam conferre, nisi etiam sit benedictus; alioquin frustra meminisset illius conditionis, dummodo ipsis ab Episcopo secundum morem præsciendorum Abbatum manus impositio facta nascatur.

Nec obstat text. in d. c. *Psalmita*, quia responderi potest primò ibi non caveri, ut Presbyter possit conferre Psalmitatum, sed ut ad Presbyteri præceptum possit suum officium exequi. Et ita respondent ad illum textum Lauren. & Bar-

Barthol. Brixien. in cap. *Non liceat*, 92. *dist.* Et hanc sententiam sequebatur Bernar. relatus ab Archid. in eod. cap. *Psalmita*, *num. 2.* dicens verba, *officium canendi suscipere*, non debere intelligi de ordinis collatione, sed de ordinis jam collati ab Episcopo executione; idest officii executionem, & sequitur Holtien. in *Summ. de ordina. ab Episc.*

Respondetur secundò textum in d. cap. *Psalmita*, debere suppleri per alia jura, ita ut dum sequitur de Presbytero, vel intelligatur de Presbytero solemniter benedicto respectu Monachorum sui monasterii, juxta hunc textum, vel de Presbytero, qui super laicum, quem ordinat, habeat episcopalem jurisdictionem, vel quasi, arg. d. cap. *Abates*, *in fin. de privil. lib. 6.* Et hoc videtur velle Hugo, Innoc. & DD. præalleg. dum dicunt primam tonsuram posse conferri à Presbytero, qui præsit, idest qui in laicos habeat ordinariam jurisdictionem. Et tenent expressè hic Joan. Andr. ad *fin. num. 17. vers. Primam sequor*. *Butr. num. 10. in fin.* Card. *quæst. 4. in fin.* & Abb. *num. 1. ad fin.* Gemin. in d. cap. *Psalmita*, col. 2. *circa med. vers.* *Ioannes Andreas* tamen, & ibi Præpos. *num. 5. circa fin.* & idem Præpos. in d. cap. *Quoniam*, *num. 5. 89. dist.* Rota *dec. 731. num. 9. par. 1. divers.* Unde Cardinales Presbyteri de jure communi non possunt primam Tonsuram conferre, nisi subditis, in quos habent jurisdictionem quasi Episcopalem; juxta text. in cap. *Hic qua de maior. & obed.* ut tenet Joannes Andr. in c. 1. de *supplen. neglig. Pralat.* quem ceteri sequuntur, ut testatur Rota *decis. 731. num. 10.* quæ tamen facultas inferiorum in ordinandis Psalmitis, seu Cantoribus, est ex concessione Ecclesie, quæ seculatà, Cantores à solo Episcopo esse ordinandos aperte docet Clemens Romanus *lib. 3. Constit. cap. 11.* ubi inquit, Presbyterum, seu Sacerdotem non habere potestatem ordinandi Diaconos, Diaconissas, Lectores, aut Ministros, aut Cantores, aut Janitores, sed Episcopus tantum hoc convenire.

QUÆRO, an prima Clericalis tonsura, seu Psalmitatus sit ordo.

Insignis est questio, in qua discrepant Theologi à Canonistis. Et quidem Theologi usque adeò suis rationibus, & argumentis nituntur, ut ad statuta Canonum ferè vix advertere videantur; & tamen in articulis decisis à Canone licet quidem rationes serutari, sed ad decisionem sustinendam, non impugnamdam; tandem enim assentiendum est auctoritati, & credendum in editione Canonis fuisse omnia mature discussa, seque potius hallucinari, quam Canonis conditorem, juxta documentum Angulini in cap. *Ego solus*, 9. *dist.* E converso autem Canonistis suis Canonibus hærent tam fixè, & tenaciter, ut Theologorum ratiocinationes, & objecta omnia videantur contemnere. Unde Cardin. *hincum 1. in 3. quæst.* in hoc ipso articulo concludit: sed non expedit vexari, ex quo jure probatur, quod Episcopatus, & Psalmitatus sunt ordines, c. *Scriptum*, 6. *quæst. 3.* cum tamen sacrorum Theologorum autoritas magni sit facienda; quia sacrorum Canonum disciplina est sacra Theologia subalternata, & Canonice sanctiones ex purissimis sacra Theologia. Fagn. in 2. part. primi Decretal.

logia fontibus emanarunt, cap. *Qualiter*, *quandò*, *il secundo*, in *prin. de accus. Abb.* in c. *Super specula*, *numero 7.* Ne Cler. vel Monach. Io. Mon. & Doctores in *proam. Sexti*, & lex est omne quod ratione consistit, cap. *Consuetudo*, 1. *dist.* Bald. in cap. *Ne tunciaris supra de Constit.* Expedit igitur jura, & rationes, quæ in hoc articulo utrinque afferuntur, diligenter examinare.

Prima sententia est Theologorum, qui censent primam tonsuram, seu coronam non esse ordinem, sed præambulum, dispositionem, seu præparationem ad ordines; & Psalmitatum esse officium ordini Lectoratus annexum. Altifiodoren. in *Summ. lib. 4. trad. 2. quæst. 1. col. 1.* Supplement. D. Thom. *quæst. 40. art. 2.* ubi de Corona, & Psalmitatu, S. Thom. in *4. dist. 249. 2. art. 1. q. 2.* Turrecrem. in cap. *Psalmita*, *n. 1. 23. dist.* ubi agens de Psalmitatu affirmat hanc esse sententiam S. Thomæ, Alberti Magni, S. Bonaventuræ, & aliorum quasi omnium Theologorum Et de Corona in c. *Clerici*, *num. 3. ead. dist.* Sot. in *4. dist. 24. quæst. 1. art. 1. circa fin.* Sylvest. in ver. *Ordo 1. num. 1. in 1. & 2. dubio*, ubi citat Richard. & Petr. de Palud. & tam de Corona, quam de Psalmitatu ait hanc opinionem Theologorum tenendam esse; quia loquuntur in propria materia, & Canonistæ in aliena. Etenim Canonistæ sicut opinio Vincentii, quam sequuntur Theologi, ut refert Archid. in d. cap. *Psalmita*, *num. 4. 23. dist.* quam etiam tenet idem Archid. in c. *Clerici*, *num. 10.* & post eum Bellam. *num. 4. 21. dist.* & Coronam proprie non esse ordinem secundum omnes Theologos; affirmat Navarr. *conf. 4. num. 1. de sacram. non iteram.* in ultima editione. Plures etiam citat Valq. in *3. partem D. Thoma tom. 3. disp. 236. c. 1.* Adiciens in id consentire recentiores omnes Theologos; nam sepius tantum ordines in Ecclesia numerat Magister Sententiarum in *4. dist. 24.* quem omnes Theologi sequuntur, testè Card. Bellam. *Controvers. tom. 2. controvers. 2. lib. 1. de Cleric. cap. 11.* Nititur hæc sententia his præcipue fundamentis.

Et primò pro ea adducitur textus fortis in c. 1. 77. *dist.* ubi Cajus Papa: (Ad ordines, inquit, Ecclesiasticos sic ascendant in Ecclesia qui ordinari merentur, idest hi qui Episcopus esse merentur, sit primum Oltiarius, deinde Lector, postea Exorcista, inde sacretur Acolythus, demum verò Subdiaconus, deinde Diaconus, & postea Presbyter, & exinde meretur, Episcopus.) Si Oltiarius est primus ordo: ergo nullus alius antecedit, c. *Joseph. de verb. signif. 1. Proxiimus*, *ff. eod.* & consequenter prima Tonsura, quæ est minor Oltiariatu, ordo non est. Et quamvis gloss. ut videtur hanc difficultatem dicat illam dictionem, *primum*, sequentia respicere, & Oltiarium non esse primum, sed primum respectu sequentium; tamen illa gloss. est valde inepta, ut inquit Turrecrem. in c. *Psalmita*, *numero 1. vers.* *Næque valet gloss. 23. dist.* quia hoc modo quilibet sequens respectu sequentium diceretur primus ordo, & non tantum Oltiarius.

Secundò pro eadem sententia ponderatur textus in c. *Seriatim*, 23. *dist.* ubi Leo IX. sic ait: (Seriatim, & aperte prosequamur quid Sancta Romana Ecclesia in gradibus Clericorum agat. Clericos tantum Oltiarios, Lectores, Exorcistas,

Acolythos, &c. uxorem ducere virginem cum benedictione Sacerdotali permittit: nam cum textus primò agat de Clericis in genere, & deinde ad nomina Clericorum descendat in specie, & non nominet Psalmitam s sequitur ut Psalmita sit non sicordo: & ita tenent multi per eam litteram, teste Archid. *ibid.* num. 1. Turrecr. *num.* 7. & Bellam. *in prime.*

Tertiò adducitur text. in cap. A Subdiacono, 93. *distin.* ubi dicitur, (Pontifici Presbyter, Presbytero Diaconus, Diacono Subdiaconus, Subdiacono Acolythus, Acolytho Exorcista, Exorcista Lector, Lectori Oliarius, Oliario Abbas, Abbati Monachus in omni loco repræsentent obsequium, &c) Ecce igitur ibi distinctè numerantur singuli ordines, & gradus Ecclesie; & tamen nulla fit mentio primæ Tonfuræ, seu Psalmitatus: quod fieri non potuisset, si esset ordo, ut dicit Sylvest. *in ver. Ordo.* num. 1. *vers.* Tum quia intra, similiter Cornelius Papa in Epist. ad Fabianum apud Euseb. *lib. 6. Histor. c. 33.* dicit in Ecclesia Romana suo tempore, id est ante annos 130. fuisse Presbyteros 46. Diaconos septem, Subdiaconos septem, Acolythos quadraginta duos, Exorcistas cum Lectoribus, & Oliariis quinquaginta duos: nec meminit Psalmitarum, seu Cantorum; ut refert Cardin. Bellarm. *Controvers. tom. 2. controvers. 2. lib. de Cler. c. 11.*

14. Quartò probatur hæc sententia secundum Alber. Magn. apud Turrecr. in c. Psalmita, n. 1. *vers.* Ad secundam respondetur, 23. *distin.* quia prophetia ut est simpliciter littera in Ecclesia, non habet ordinem ad se ordinatum, sed ut est lecta cum explanatione, sicut fit per Lectorem: & pro hoc dicto Alberti videtur text. in c. Perlectus, 25. *distin. ibi.* (Ad Lectorem pertinet non tantum lectione pronunciare, sed etiam quæ vaticinati sunt propheta, populis prædicare.) Et in c. Cleros, 21. *distin. vers. Lectores,* ibi (prædicant populus quid sequantur:) exponendo verbum, *prædicare,* id est cum explanatione legere; sed Psalmita, seu Cantor non habet officium explanandi Psalms, sed tantum canendi, d. c. Perlectus, 25. Ad Psalmitam, & d. c. Cleros, ibi: Psalmita à psalmis canendis. Ergò ad cantum Psalms non est ordo specialiter deputatus; & consequenter Psalmitatus non est ordo.

15. Quintò secundum D. Bonav. apud Turrecr. in d. c. Psalmita, num. 1. *vers.* Secundo probatur, 23. *distin.* Psalmita, & Cantor pro eodem reputantur, ut patet in d. c. Psalmita, ubi dicitur psalmita, id est Cantor. Psalmita enim non solum est Psalms cantare sed etiam alios cantus harmonicos sicut Antiphonarum, & responsoriorum lectionibus interserere, & hoc ut audientium corda excitentur ad Dei laudem, & eruditionem lektoris, & non afficiantur tædio

16. in auditione verbi Dei. In hoc ergò quod est ad laudem Dei, et omnium fidelium communiter, & simul. Unde ut dicit Alber. Magn. est officium communitatis, totius corporis Ecclesie in devotione Deo servientis, & non officium ministrorum, ut ministri sunt. Et quod indicantur eihoræ, & Psalms hoc fit ad perficiendum eos in merito Sanctitatis, sicut perfecti sunt in potestate ordinum.) Si igitur est officium commune

ad laudem Dei, non oportet ad hoc specialiter ordinem deputari; quia ordo debet esse distinctum personarum, c. Singula, 89. *distin.* Concil. Trid. *sess. 23. de sacram. Ordin. cap. 4. & can. 6.*

18. In hoc autem quod excitantur corda ad eruditionem, & ad percipiendum sensum, quem prædicat Lector est officium annexum ordini Lectoris; & sic patet stricte accipiendi ordines, & gradus, Psalmitatus non debere inter ordines computari. Et ita accipit illud in c. Cleros, 21. *distin.* & in c. Perlectus, 25. *distin.* & Concilium Carthaginense in d. c. Psalmita, 23. *distin.* cum de ordinatione Psalmitæ loquitur: unde notanter non ordinem, sed officium vocat: & ita exponenda est littera, ubi cum reperitur ordo nominatus. Et concordat D. Thom. in 4. *distin. 24. q. 2. art. 1. q. 2.* Ad quantum, dicens (Psalmitatus non est ordinem, sed officium ordini lektoris annexum; quia enim psalmi cum cantu pronunciantur, ideo dicitur psalmita, & Cantor. Cantor enim non est nomen ordinis specialis; tum quia non habet aliquam specialem relationem ad eucharistia Sacramentum; tum quia officium quoddam est, quod inter ordines largomodo acceptos computatur quandoque.) Hæc D. Thom. & consentit in his Alber. Magn. secundum Turrecr. *loc. cit.*

21. Sextò omnes ordines conferuntur ab Episcopo tantum, non à simplici Sacerdote, c. Perlectus, 25. *Ad Episcopum pertinet,* 25. *distin.* & est distinctum à Trident. Synodo de Sacram. *ordin. sess. 23. c. 4. & can. 7.* Sed tonsura, seu Psalmitatus confertur etiam à simplici Sacerdote, d. c. Psalmita, 23. *distin.* & est communis opinio, ut patet ex dictis supra in glo. *in ver. Abbati, n. 6.* Ergò sequitur ut non sicordo.

22. Septimò nullus ordo datur, nisi in Missa celebratione; sed prima Clericalis tonsura datur etiam abique officio Missæ; nam ut habetur in Pontificali Rom. *in rubr. de ordin. conferen. Clericatus,* seu prima tonsura quocunque die, hora, & loco conferri potest. Ergò non est ordo, Et ita arguit supplementum D. Thom. *quæst. 40. art. 3. vers. Sed contra est,* Turrecr. in c. Clerici, n. 3. 23. *dist.*

23. Octavò secundum Duran. & D. Bonavent. & post eos Turrecr. in d. c. Clerici, n. 4. 23. *dist.* In omni transitu de statu ad statum convenienter interponitur aliqua media dispositio; sicut Novitatus est media dispositio inter statum secularem, & Religiosum: ergò inter statum laicorum, & ministrorum Ecclesie convenienter ponitur dispositio media: hæc autem est Tonsura Clericalis, per quam illi, qui tonsurantur, à statu laicorum separantur & præparantur ad statum ministrorum: & quia separantur à statu laicorum, deponunt capillos, & tondentur in signum depositionis superflua curæ temporalis. Quia verò præparantur ad ministerium Dei, cui servire, regnare est: idè traduntur in modum coronæ, quæ est signum regale. Religiosi verò non Clerici tondentur quidem, quia à statu seculiarium separantur, sed non in modum coronæ, quia non applicantur ad ministerium divinum, prout hæc habentur in c. Duo sunt, 12. q. 1. in c. Cleros, 21. *distin.* Ergò Corona non est ordo, sed tantum dispositio ad ordines, seu ut inquit

Navarr. *conf. 4. de Sacram. non iteran.* post Sot. in 4. *dist. 24. quæst. 1. art. 1. circa fin.* est quid medium inter statum laicalem, & clericalem, ut est catechumenus inter baptizatum, & nolentem baptizari, & Novitius inter omnino secularem, & Religiosum profellum. Sequitur Card. Bellar. *controv. tom. 2. controvers. 2. lib. 1. de Clerici cap. 11.* dicens primam tonsuram non esse ordinem, cum nullum habeat officium annexum, sed esse preparationem ad ordines, ut Catechismus ad Christianismum. Qua ratione videtur etiam Catechismus Romanus, ut dicemus infr. num. 40.

Navarr. *conf. 4. de Sacram. non iteran.* post Sot. in 4. *dist. 24. quæst. 1. art. 1. circa fin.* est quid medium inter statum laicalem, & clericalem, ut est catechumenus inter baptizatum, & nolentem baptizari, & Novitius inter omnino secularem, & Religiosum profellum. Sequitur Card. Bellar. *controv. tom. 2. controvers. 2. lib. 1. de Clerici cap. 11.* dicens primam tonsuram non esse ordinem, cum nullum habeat officium annexum, sed esse preparationem ad ordines, ut Catechismus ad Christianismum. Qua ratione videtur etiam Catechismus Romanus, ut dicemus infr. num. 40.

26. Nonò, ut formaliter inquit Archid. in d. cap. Cleros, num. 17. & post eum Bellam. n. 4. 21. *distin.* prima tonsura non est ordo, nec ibi confertur character; quia non est res, & sacramentum: sed signum visibile extra, cum forma verborum, est sacramentum tantum, & ipsa gratia est res tantum, & hoc idè est, quia prius oportet aliquem eligere in sortem Domini, & postmodum eligere ipsum in militiam. Per Clericatum autem significatur electio in sortem Domini, sed per alios significatur electio in militiam. Unde in alius est propriè militia dominica, & quia militibus debentur stipendia propriè; idè in illis sunt stipendii signa, scilicet characteres; sed Clericus à prima tonsura non est electus ad militiam Dominicam; ergò non est ibi sacramentum ordinis; sequitur Lap. *all. gat. 139. n. 11.*

27. Decimò secundum D. Tho. & Turrecr. relatos supra in 7. arg. In collatione cuiuslibet ordinis fitemento de aliqua potestate data, non autem in collatione coronæ. Ergò non est ordo: nam ministri ecclesie à populo separantur ad vacandum divino cultui. In cultu autem divino quædam sunt, quæ per potencias determinatas sunt exercenda, & ad hoc datur spiritualis potestas ordinis. Quædam autem sunt quæ committuntur à toto Ministrorum Collegio sicut dicere divinas laudes, & ad hoc non exigitur aliqua potestas ordinis, sed solum deputatio ad tale officium, & hoc fit per coronam; & idè non est ordo, sed præambulum ad ordinem.

28. Undecimò, non apparet quam potestatem consequatur Clericus per primam tonsuram ad Corporis Christi consecrationem; imò secundum Innoc. *hic in ver. Ordo* in tonsura nullum officium spirituale conceditur. Et propterea secundum eum non est repetenda, si ea omnia reliqui ordines fuerint collati; quia recipiendo quemlibet aliorum ordinum, videtur recepisse potestatem faciendi omnia, quæ ad tonsuram pertinent. Ergò non est ordo, ut hic per Collectar. *num. 3.* quia ad ordinem non tantum requiritur, ut tradatur potestas spiritualis, cum ordo secundum Magistrum sententiarum, & Theologos, in 4. *distin. 24.* signaculum quoddam, in quo spiritualis potestas traditur ordinato. Sed etiam ut relationem habeat ad Eucharistia sacramentum, ad quod omnes Ministri Ecclesie principaliter ordinantur, c. Perlectus 25. *distin.* Concilium Trident. *sess. 23. de Sacram. ordin. c. 2. & can. 2. S. Thom. in 4. dist. 24. q. 2. art. 1. quæst. 2. ad 3.*

30. Duodecimò materia in Ordine sicut in reliquis Sacramentis ita est de necessitate Sacramenti ut sine ea nihil perficiatur. Concilium Florentinum in decreto fidei Eugenii IV. in 5. *Quinto.* Et Concilium Trident. *sess. 14. de Sacram. Panis, & extremae Unctionis, c. 2. ibi, materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur;* & *sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 3.* Materia autem Sacramenti ordinis est illud, per cuius traditionem confertur ordo ut dicitur verbis distinctum in eodem decreto fidei propè fin. §. *Sextum Sacramentum.* Sed in collatione primæ tonsuræ nihil traditur, ut notant Archid. & alii in c. Decretatio, de *pon. lib. 6.* Ergò prima tonsura non est Sacramentum ordinis. Sacra enim ordinatio non solum verbis, sed etiam signis exterioribus perficitur, ut habetur in Concilio Trident. *d. sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 3.* Et quavis in collatione tonsuræ detur superpellicium; tamen hoc non est necessarium, sed congruitatis, ut inquit Jo. Mon. in d. c. *Degradatio.*

31. Decimotertio Clericus primæ tonsuræ potest retrocedere ab ordine, & habitu, & tonsuram Clericalem dimittere, c. 1. & 3. de *Apostat. c. 1. c. Cum olim, & c. fin. de Cler. coning.* ergo tonsura non est ordo.

36. Decimoquarto, & ultimo hæc sententiam Theologorum videtur clarè probare Concilium Tridentinum, quod pluribus in locis contradistinguit tonsuram à minoribus ordinibus, videlicet *sess. 23. de Sacram. Ordin. cap. 2. ibi;* (Ut qui jam prima clericali tonsura insigniti essent per minores ad majores ascenderent;) & in c. 4. juncto cap. 5. *eiusdem sess. de reform. sed præcipue ponderanda sunt verba cap. immediate sequentis, videlicet. Nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus, &c. quæ aperte ostendunt tonsuram à Concilio non computari inter ordines minores: si enim tonsura esset unus ex minoribus ordinibus, non fuisset illam nominatim exprimere, sed satis fuisset simpliciter dicere, nullus in minoribus ordinibus constitutus. Et tamen Concilium non solum tonsuram exprimit, sed etiam jungit ab aliis minoribus, eamque uti dicitur sam agnoscat, ponderando dictionem alternativam, aut, quæ ponitur inter diversa, & particulam, etiam, quæ ex sui natura est augmentativa, seu ampliativa præcedentium. Expendendum est etiam c. 17. *eiusdem sess.* ubi præcipitur Episcopis, ut in Ecclesia restituant ordinum functiones à Diaconatu ad Oliariatum ab Apostolorum temporibus receptas, & pluribus in locis aliquandiu intermissas: dum enim dicitur ad Oliariatum, insinuat Clericos primæ tonsuræ nullum habere in Ecclesia ministerium; alioquin illius quoque functiones restitui iussisset, sicut aliorum ordinum. Et hunc sensum habuisse Patres Concilii sæpè declaravit Sacra Congregatio ejusdem Concilii interpretes.*

37. Et in specie cum Episcopus Hieracem, dubitasset, an incidisset in penam sui pensionis, quia cuidam extraneo subdito alterius Episcopi primam tonsuram contulerat: Sacra Congregatio censuit non incidisse; nec cap. 8. *sess. 23.* loquens de ordinationibus habere locum in conferentibus primam tonsuram, quæ à Concilio non habetur pro ordine, ut patet cap. 4. *sess. 23.* juncto cap. 5. 6. *eiusdem sess.* Item cum fuisset quaesitum, an cap. 10. *sess. 7. de reform.* procedat in

32. *via, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur;* & *sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 3.* Materia autem Sacramenti ordinis est illud, per cuius traditionem confertur ordo ut dicitur verbis distinctum in eodem decreto fidei propè fin. §. *Sextum Sacramentum.* Sed in collatione primæ tonsuræ nihil traditur, ut notant Archid. & alii in c. Degradatio, de *pon. lib. 6.* Ergò prima tonsura non est Sacramentum ordinis. Sacra enim ordinatio non solum verbis, sed etiam signis exterioribus perficitur, ut habetur in Concilio Trident. *d. sess. 23. de Sacram. Ordin. c. 3.* Et quavis in collatione tonsuræ detur superpellicium; tamen hoc non est necessarium, sed congruitatis, ut inquit Jo. Mon. in d. c. *Degradatio.*

35. Decimotertio Clericus primæ tonsuræ potest retrocedere ab ordine, & habitu, & tonsuram Clericalem dimittere, c. 1. & 3. de *Apostat. c. 1. c. Cum olim, & c. fin. de Cler. coning.* ergo tonsura non est ordo.

36. Decimoquarto, & ultimo hæc sententiam Theologorum videtur clarè probare Concilium Tridentinum, quod pluribus in locis contradistinguit tonsuram à minoribus ordinibus, videlicet *sess. 23. de Sacram. Ordin. cap. 2. ibi;* (Ut qui jam prima clericali tonsura insigniti essent per minores ad majores ascenderent;) & in c. 4. juncto cap. 5. *eiusdem sess. de reform. sed præcipue ponderanda sunt verba cap. immediate sequentis, videlicet. Nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus, &c. quæ aperte ostendunt tonsuram à Concilio non computari inter ordines minores: si enim tonsura esset unus ex minoribus ordinibus, non fuisset illam nominatim exprimere, sed satis fuisset simpliciter dicere, nullus in minoribus ordinibus constitutus. Et tamen Concilium non solum tonsuram exprimit, sed etiam jungit ab aliis minoribus, eamque uti dicitur sam agnoscat, ponderando dictionem alternativam, aut, quæ ponitur inter diversa, & particulam, etiam, quæ ex sui natura est augmentativa, seu ampliativa præcedentium. Expendendum est etiam c. 17. *eiusdem sess.* ubi præcipitur Episcopis, ut in Ecclesia restituant ordinum functiones à Diaconatu ad Oliariatum ab Apostolorum temporibus receptas, & pluribus in locis aliquandiu intermissas: dum enim dicitur ad Oliariatum, insinuat Clericos primæ tonsuræ nullum habere in Ecclesia ministerium; alioquin illius quoque functiones restitui iussisset, sicut aliorum ordinum. Et hunc sensum habuisse Patres Concilii sæpè declaravit Sacra Congregatio ejusdem Concilii interpretes.*

38. Et in specie cum Episcopus Hieracem, dubitasset, an incidisset in penam sui pensionis, quia cuidam extraneo subdito alterius Episcopi primam tonsuram contulerat: Sacra Congregatio censuit non incidisse; nec cap. 8. *sess. 23.* loquens de ordinationibus habere locum in conferentibus primam tonsuram, quæ à Concilio non habetur pro ordine, ut patet cap. 4. *sess. 23.* juncto cap. 5. 6. *eiusdem sess.* Item cum fuisset quaesitum, an cap. 10. *sess. 7. de reform.* procedat in

infigito solum caractere prime tonsura: Sacra Congregatio censuit non procedere.

39 Rursus dubitatum fuit an Vicarius Capituli Sede vacante possit concedere litteras dimissorias ad primam tonsuram presentato ad Capellam simplicem: Sac. Congregatio censuit posse; quia non prohibetur dare dimissorias ad primam tonsuram, & quia presentatus est arcatus.

40 Sed & Catechismus Romanus ex prescripto Patrum ejusdem Concilii editus, ut patet *sess. 25. de indice libror. & Catechismo*. Idem aperte docuit in tit. de Sacram. Ordin. §. *Item verò*, in hæc verba: (Incepiendum est autem à prima tonsura, quam quidem docere oportet quandam præparationem esse ad ordines accipiendos; Ut enim homines ad baptismum exorcismis, ad matrimonium sponsalibus præparati solent, ita cum tonsura capillo Deo dedicantur, tanquam aditus ad ordinis Sacramentum illis aperitur.) Et infra: (Post primam tonsuram ad Ollarii ordinem primus gradus fieri consuevit.)

41 Et tenendo hanc opinionem non obstant iura, quæ aliquando inter ordines recensent primam Tonsuram, seu Psalmistam: quia ut dicunt Albert. Magn. S. Thom. & Palud. relati ab Archid. in cap. *Cleros*, numero 16. 21. *distin.* ordo multipliciter accipitur. Nam aliquando est nomen dignitatis, ut cum Episcopus dicitur ordo; aliquando nomen officii, ut cum Psalmistatus dicitur ordo; aliquando nomen dignitatis, vel potestatis, ut cum Diaconatus dicitur ordo. Ultimo modo accipitur quando ordo dicitur Sacramentum; Et hoc modo Psalmistatus non est ordo, sed officium quoddam annexum ordini Lectoris. Et dicunt primam tonsuram non esse ordinem, sed solum dispositionem ad ordines, eamque non exigi ad esse ordinis, sed ad bene esse. Est enim dispositio congruitatis, non necessitatis, ita Archid.

Sed & Card. Bellarm. *Controvers. 10. 2. contra. 2. de Cler. lib. 1. cap. 11.* dicit duobus modis accipi solere apud Auctores ordinem ecclesiasticum. Uno modo proprie, alio modo communiter, proprie illi dicuntur ordines, qui certo ritu sacro, & solemniter conferuntur ab Episcopo, & ad certum ministerium sacrificio divino exhibendum, referuntur. Quia ratione septem duntaxat ordines numerantur. Communiter autem dicuntur ordines illi omnes, qui quomodocumque dicantur divinis obsequiis, etiam si non referantur ad sacrificium. Et hoc modo etiam Monachi, Virgines, & Viduæ Deo sacrantur, nec non laborantes in sepeliendis defunctis ordines aliquando dicuntur à Patribus. Nam de ordinat. Monach. scribit Dionys. l. 6. *Ecclesiast. Hierarchy. vers. ad primum*, & latissime Præpos. *ibi numero 4. 21. distin.* Et hanc esse communem opinionem Canonistarum, testantur Gemin. Præpos. & Covarr. *ubi supra*, Felin. in cap. *Sicut*, *il. terzo. nu. 2. de Simon. Angel. & Sylvest. in ver. Ordo primo, sub num. 1.* quam etiam multoties sequuta est Rota. & præsertim *decis. 731. numero 5. & 6. par. 1. divers. & decis. 50. par. 5. recent. ubi numero 5.* affirmat, quidquid dicant Theologi, hanc esse magis communem sententiam Canonistarum. Et ex Theologis eidem ad stipulantur Major. in *4. dist. 24. quest. 1. col. 2.* Joannes Echius in *tomilia de Ordinibus*, Angel. *in ver. Ordo primo, n. 10.*

42 Sed his non obstantibus adhæreo sententiæ Canonistarum, qui in duobus dissentiunt à Theologis, non verbo tantum, ut putavit Bellarm. sed re, ut fatetur Sylvest. *in ver. Ordo primo, num. 1.* Nam Canonista Tonsuram, & Psalmistatum eodem accipiunt; Theologi dicunt aliud esse Tonsuram, aliud Psalmistatum, utriusque per Sylvest. Item Canonista ponunt novem ordines non simpliciter, prout sunt gradus Ecclesiæ, sed prout sunt Sacramentum, & inter hos connumerant Tonsuram, & Episcopatum: quod non placet Theologis. Itaque primam Clericalem tonsuram, seu Psalmistatum esse ordinem proprium; & characterem imprimere, tenet hic gl. 2. Abb. Antiqu. numero 1. Hostien. *in princ. & num. 2. vers. Quod non placet*; Joan. Andr. *num. 12. vers. Ex eo quod in hac forma*; Anton. de Butr. *num. 6. Card. quest. 2. Bellarm. sibi contrarius quest. 7. Anchar. in fin. & Abb. sub numero 1. vers. Quæ an Psalmistatus*; Archid. in cap. *Psalmista*, numero 3. & ibi Gemin. *col. 2. post med. vers. Ad secundum*; & Præpos. *num. 3. 25. distin.* Card. in Clem. *Dukum in princ. de Sepult.* Covarr. in cap. *Quia nos*, numero 4. *de testam. latè Gemin. in c. Cleros*, col. 2. *prop. fin. vers. ad primum*, & latissime Præpos. *ibi numero 4. 21. distin.* Et hanc esse communem opinionem Canonistarum, testantur Gemin. Præpos. & Covarr. *ubi supra*, Felin. in cap. *Sicut*, *il. terzo. nu. 2. de Simon. Angel. & Sylvest. in ver. Ordo primo, sub num. 1.* quam etiam multoties sequuta est Rota. & præsertim *decis. 731. numero 5. & 6. par. 1. divers. & decis. 50. par. 5. recent. ubi numero 5.* affirmat, quidquid dicant Theologi, hanc esse magis communem sententiam Canonistarum. Et ex Theologis eidem ad stipulantur Major. in *4. dist. 24. quest. 1. col. 2.* Joannes Echius in *tomilia de Ordinibus*, Angel. *in ver. Ordo primo, n. 10.*

Et

autem considerant ordines ut Hierarchiam constitunt; & idcirco rectè distinguunt Episcopum à Presbytero quibus addi potest Pontificale Romanum in rubr. de benedictione Abbatis, ubi Abbas benedicendus ab Ordinario præstat juramentum hac formula: (Ego N. Monasterii N. ordinandus Abbas promitto, &c.) ubi patet ordinationem accipi per benedictionem, & sic largè, & improprie. Ad idem sunt iura in cap. *Presbyter*, 32. *distin.* ibi *Presbyteram suam*, in Authen. *Diaconissam*, Cod. *De Episc. & Cler.* & in cap. *Diaconissam*, 27. *quest. 1.* cum ibi dicitur Diaconissam non debere ante annos 40 ordinari, ubi gloss. exponens illud verbum, ordinari, dicit: nec ordinatur hæc, sed fundebatur super eam fortè aliqua benedictio, ex qua consequeretur aliquod officium speciale.

Quæ distinctio videtur etiam ex mente Innoc. hic *in ver. Ordo*. Nam et si affirmet primam tonsuram, id est Psalmistatum esse ordinem, tamen subdit, in hoc ordine nullum officium spirituale conceditur, sed in aliis sic. Sentit ergo Innocentius primam tonsuram esse ordinem largè, & non esse Sacramentum, cum de essentia Sacramenti ordinis sit ut spiritualis potestas tradatur ordinato, sicut patet ex illius definitione, & ita eum intelligit, & sequitur Lap. *alleg. 138. numero 11.* Et hæc distinctio posse ad concordiam reduci dissidentes Theologorum, & Juristarum opiniones, putat Turrecrem. in cap. *Cleros*, *num. 17. 21. distin.*

43 Sed his non obstantibus adhæreo sententiæ Canonistarum, qui in duobus dissentiunt à Theologis, non verbo tantum, ut putavit Bellarm. sed re, ut fatetur Sylvest. *in ver. Ordo primo, num. 1.* Nam Canonista Tonsuram, & Psalmistatum eodem accipiunt; Theologi dicunt aliud esse Tonsuram, aliud Psalmistatum, utriusque per Sylvest. Item Canonista ponunt novem ordines non simpliciter, prout sunt gradus Ecclesiæ, sed prout sunt Sacramentum, & inter hos connumerant Tonsuram, & Episcopatum: quod non placet Theologis. Itaque primam Clericalem tonsuram, seu Psalmistatum esse ordinem proprium; & characterem imprimere, tenet hic gl. 2. Abb. Antiqu. numero 1. Hostien. *in princ. & num. 2. vers. Quod non placet*; Joan. Andr. *num. 12. vers. Ex eo quod in hac forma*; Anton. de Butr. *num. 6. Card. quest. 2. Bellarm. sibi contrarius quest. 7. Anchar. in fin. & Abb. sub numero 1. vers. Quæ an Psalmistatus*; Archid. in cap. *Psalmista*, numero 3. & ibi Gemin. *col. 2. post med. vers. Ad secundum*; & Præpos. *num. 3. 25. distin.* Card. in Clem. *Dukum in princ. de Sepult.* Covarr. in cap. *Quia nos*, numero 4. *de testam. latè Gemin. in c. Cleros*, col. 2. *prop. fin. vers. ad primum*, & latissime Præpos. *ibi numero 4. 21. distin.* Et hanc esse communem opinionem Canonistarum, testantur Gemin. Præpos. & Covarr. *ubi supra*, Felin. in cap. *Sicut*, *il. terzo. nu. 2. de Simon. Angel. & Sylvest. in ver. Ordo primo, sub num. 1.* quam etiam multoties sequuta est Rota. & præsertim *decis. 731. numero 5. & 6. par. 1. divers. & decis. 50. par. 5. recent. ubi numero 5.* affirmat, quidquid dicant Theologi, hanc esse magis communem sententiam Canonistarum. Et ex Theologis eidem ad stipulantur Major. in *4. dist. 24. quest. 1. col. 2.* Joannes Echius in *tomilia de Ordinibus*, Angel. *in ver. Ordo primo, n. 10.*

Et

Et clericalem tonsuram vocat ordinem Alcinuius *tit. de divinis officiis, cap. 33. in 2. tom. Bibliothecæ 66/472.*

46 Pro quo primo est casus in hac decretali, cui nullatenus aptari potest generalis illa Theologorum solutio, quod nomen ordinis hic accipitur largè, & improprie pro dispositione ad ordines, ut dicitur in Turrecrem. Dominicus Sotus, & alii. Si quidem Papa de hoc dubio hic principaliter requisitus, decisivè respondet per primam tonsuram juxta formam Ecclesiæ datam, Clericalem ordo confertur. Et nemo non videt hanc litteram corrumpi, si exponatur, per tonsuram confertur ordo, id est per tonsuram quis preparatur, seu disponitur ad ordinem; ut propterea non mirum si gloss. 2. dixerit hic corrigi opinionem illorum, quinègant tonsuram esse proprie ordinem, & Archid. in cap. *Psalmista*, *num. 3. 23. dist.* per hanc litteram confundi opinionem Theologorum. Et Card. hic *numero 1. in 3. quest.* non expedire super hoc vexari, cum res sit à jure decisa.

47 Præterea ineptum esset ut Papa hic fuisset fortiter requisitus, an per tonsuram conferatur ordo Clericalem largè, & improprie Ergo ineptum est etiam ut responso, & decisio ad ordinem largè, & improprie sumptum referatur, cum responso debeat congruere interrogationi, l. 1. §. 1. & 2. ff. *De verbor. oblig. leg. 15. qui. §. Si fundus esse quod vii. aut etiam.* gloss. in c. *Inter dilectos*, in ver. *Petitioni*, *infr. de fide instrum.*

48 Ad hæc textus fundat responsum in dispositione septimæ Synodi, que loquitur de Lectoratu, quem nemo negat esse proprie ordinem, & arguit à Lectoratu ad primam Tonsuram; & sic à majori ad minus, ut post Petr. dicunt hic Joan. Andr. *num. 4. Butr. num. 13. Cardin. quest. 6. & Anchar. nu. 2.* Ineptè autem ad probandum per primam Tonsuram conferri ordinem clericalem argueret à Lectoratu qui est verus ordo, si Tonsura esset officium, & non ordo proprie. Neque enim procedit argumentum de majori ad minus, & Regul. *Plus, de regul. iur. in 6.* nisi quando minus comprehenditur sub majori, ut ibi not. & tradit Cardin. in Clem. *Quia contingit*, numero 11. de relig. *Domini*, Dixi in cap. *Recolentes*, numero 45. *infr. de stat. Monach.* Unde sensus hujus textus est: Sicut Abbates Presbyteri, & benedicti per Lectoratum conferunt verum ordinem, & characterem Lectoratus, ita & multo magis per primam Tonsuram conferunt verum ordinem, & characterem clericalem. Et ex hoc tollitur responso Paludani asserentis nomen ordinis hic accipi pro Collegio, sicut dicitur ordo Monachorum, vel pro gradu eminentiori in populo Christiano, non autem in Ecclesia, ut dicit Vasquez.

49 Amplius in collatione officii, seu gradus nulla certa forma ab Ecclesia reperitur prescriptas nam in collatione Sacramentorum duntaxat formæ sunt prescriptæ, Concil. Florent. *Armenorum*, in decreto *fidei*, in §. *Quinto*, Concil. Trident. in c. 2. *sess. 14. de Sacram. Pœnit. & extreme V. tironis*, & *sess. 23. de Sacram. ordin. c. 3.* Sed in collatione tonsuræ servanda est forma Ecclesiæ, ut hic dicitur, sine qua nihil daretur, cap. *Extra Catholicam*, 1. *quest. 1. cap. 1. §. Sacramentum*, *supra de Summ. Trinit. & fid. Cathol.*

& notant hic Doctores *in ver. in 2. formam*, quos reculimus supra, 4. in 2. notab. Ergo tonsura est Sacramentum. Et ita hæc verba videtur expendere Hostien. *hic num. 9.* dicens: Et ex hoc etiam quod certa forma requiritur fortius arguo, quod certus ordo detur,

51 Præterea ponderanda sunt eadem verba, *In 2. formam Ecclesiæ datam*. Non dicit textus datam ab Ecclesia, sed datam Ecclesiæ, per hoc innuens Tonsuram esse Sacramentum, quia sacramenta omnia, & consequenter materia, & forma, quibus sacramenti essentia perficitur, ut habetur *sess. 14. de Sacram. Pœnit. & extreme V. tiron. cap. 2.* sunt immediate ex institutione Christi, non autem ex institutione hominum, ut patet in *cap. 1. par. 9. cap. 60. art. 3. §. 7. et distinctum à Tridentina Synodo de sacramentis omnibus in can. 1. *sess. 7. de Sacram.* & in specie de Ordine in can. 3. *sess. 23. de Sacram. Ordin.* & scripti plene in cap. *fin. à num. 13. infr. de Juram. non iterum*. Et quamvis hujusmodi formæ omnes non habeantur ex sacris litteris; tamen ut ex S. Dionys. observat S. Thom. in 4. *dist. 7. q. 1. art. 1.* hæc occultanda erant in primitiva ecclesia propter irrationes gentilium Et propterea idem S. Dionys. *in fin. Ecclesiast. Hierarch.* excusat se à determinatione formarum sacramentalium.*

52 Denum præparatio, seu dispositio ad formam, non est ipsa forma; l. *Eundi*, §. *Labor*, ff. *De act. empt. l. 1. de Arbitrat. cad. tit.* Sicut dispositio ad ignem non est ignis. Sed in collatione primæ tonsuræ Clericalem ordo confertur, ut formaliter hic dicitur. Ergo tonsura non est dispositio ad ordinem, sed ordo. Et ita in hoc textu, ut supra ponderato est aperta decisio pro sententiæ Canonistarum Status ergo litteræ; quia in manifestis non sunt extenuanda, quæ scripta sunt, ut inquit Joan. Andr. in cap. *Super presentia*, *in fin. infr. de Cler. vel Monach.*

53 Secundo pro hac sententiâ videtur textus clarus in cap. *Non oportet*, *il. primo*, 24. *distin.* dum dicit, Non oportet Clericos Deo servientes à Presbyteris usque ad Subdiaconos & deinceps omnes ecclesiastici ordinis usque ad ministros, aut Lectores, aut Ollarios, aut Psalmistas, aut qui in proposito continentia sunt, tabernas, nisi causa necessitatis, intrare. Ecce sub determinatione Ecclesiastici ordinis cum Lectore, & Ollario pariformiter comprehendit Psalmistam, id est Clericum primæ tonsuræ. Et ita hunc Canonem ad hoc expendit Præpos. in c. *Cleros*, *num. 4. 21. distin.* Quo textu etiam confunditur opinio Theologorum, qui dicunt Psalmistatum esse officium Lectori annexum: nam ibi Lector, & Psalmista ponuntur tanquam ordines diversi tum ponderando dictionem alternativam, aut; tum quia Psalmista ponitur post Ollarium, quod incongrue foret, si esset officium annexum Lectori. Et eo magis quia hujusmodi ordines non ponuntur ibi respectu ministerii in Ecclesia peragendis; quo casu admitti posset distinctio inter Lectorem, & Psalmistam; sed ponuntur respectu ingressus tabernæ. Quod si officium Psalmiste incumberet Lectori, & sic esset eadem persona Lector, & Psalmista, quid opus fuisset prohibere ingressu tabernarum distinctè non solum Lectoribus, sed etiam Psalmistis, & inter hos interferere Ollarios?

rios? Numquid Clericus in taberna aliquando consideratur, ut Lector, aliquando ut Psalmista, seu Cantor? Similis est inc. *Si quis episcopus*, 27. *quest. 1.* ibi. Aut Lector, aut Psalmista, aut Ollarius, & in cap. *1. 35. distin.* quod est de sumptuum ex *Canone Apostolorum 4.2.* ibi: Subdiaconus, aut Lector, aut Cantor familia faciens, (id est ebrietati deserviens) communione privetur. Cantor enim & Psalmista idem sunt, ut in cap. *Psalmista*, 23. *distin.* Ad idem textus in cap. *Clericum*, 72. *distin.* ibi: Clericorum autem nomen etiam Lectores, & Psalmista & Ollarii retinent.

36 Tertio adducitur tex. in d. c. *Cleros*, 21. *distin.* ubi Isidor. recenset singulos ordines per hæc verba; (Quorum gradus, & nomina sunt hæc, Ollarius, Psalmista, Lector, Exorcista, Acolythus, Subdiaconus, Diaconus, Presbyter, Episcopus. Hæc igitur novem ordines in Ecclesia.

37 Concordat tex. in c. *Perleth*, 25. *distin.* Et quamvis utrobique Isidor. hos appellet gradus Ecclesie: tamen pro gradibus intelligit ordines ecclesiasticos; tum, quia sub determinatione Psalmistatus, & Episcopatus ponit etiam reliquos septem ordines, de quibus non ambigitur quin sint ordines proprie. Unde succedit regula. *Iam hoc iure*, ff. *De vulg. cap. Translatio*, de *Constitut.* tum, quia paulo superius meminit Mathie, quem primum post Apostolos legimus ordinatum, & frequens est apud sacros Canones, ut gradum ecclesiasticorum appellatione comprehendatur ordines tam minores, quam sacri, cap. 2. & cap. *Miramur*, de *serv. non ordinar.* cap. *Iniquitas*, & c. *Quicumque* 77. *distin.* cum multis similibus. Concil. Trid. *sess. 23. de sacram. Ordin.* cap. 4.

38 Nec refert quod in ordine ponat Psalmistatum post Ollariatatum: quia in hoc videmus varie per sacros Canones observatum fuisse: nam ut vidimus in precedenti fundamento Psalmistatus in d. c. *Non oportet*, ubi primo 44. *distin.* ponitur suo loco ultimus, & inferior Ollariatatu, idemque fit in Concilio Carthaginensi, ut mox dicitur, & in d. c. *Perleth*, 25. *distin.* ponitur immediate post Acolythum. Et forte hoc fecit Isidor. ne incipiendi Psalmistatum non esse ordinem, sed præambulum ad ordines; & idem illum inter alios minores interferuit. Vel forte id fecit propter similitudinem, quam habet cum ordine Lectoratus: nam Psalmista, qui & Cantor appellatur, officium habet canendi Psalmos, sicut Lector legendi alias prophetias, ut dicitur in 16. *fundamento*; non autem posuit Psalmistam ante Lectorem eo quod sit officium Lectori annexum: nam si hoc esset, potius præponi debuisset Lectoratus, & postea poni Psalmistatus, ut quid annexum, & concomitans ordinem Lectoratus; quia accessorium sequitur, & non præcedit suum principale; & accessio, seu annexio non potest fieri nisi rei, quæ præexistit, l. *Pomponius*, §. *si natus* ff. *De acquir. possess.* l. *In usucapione*, circa princip. ff. *De divers. & tempor. præscript.*

60 Præterea cur Isidor. expressit tanquam distinctum hoc officium Lectoris, & de nullo alio ordine hoc fecit, cum tamen alii quoque ordines minores habeant varia officia, seu ministria?

Nam Ollarius oportet percutere Cymbalum, & Campanam, aperire Ecclesiam, & Sacrarium, & librum aperire ei, qui prædicat, ut in Pontif. Roman. in *tit. de ordin. Olliar.* Et Acolythum oportet Ceroterarium ferre, luminaria Ecclesie accendere, vinum, & aquam ad Eucharistiam, seu ad ministerium sanguinis Christi ministrare, ut in *tit. de ordin. Acolythor.* & in d. c. *Perleth*, §. *Ad Acolythum*. Præsertim vero, quia officium legendi, & canendi non tam differant, sicut prædicta ministeria Ollarii, & Acolythi, ut propterea oportuerit in solol. ectoratus ordine constituit distinctum officium, illudque appellare peculiari nomine Psalmistatus, arg. ad hoc, l. *si idem* Cod. de *Codicill.*

Et confirmatur, quia Concilium Carthaginense IV. cuius Canones referuntur in cap. *Episcopus*, cum pluribus seq. 23. *distin.* docens ritum cuiusque ordinis, incipiendo ab ordine Episcopatus, etiam de Psalmistatu, sicut de aliis ordinibus singillatim edidit particularem Canonem, videlicet, c. *Psalmista*, & cum posuit ultimo loco post Ollariatatum, quod similiter demonstrat Psalmistatum non esse officium Lectori annexum inter Lectorem, & Psalmistam interponitur Ollarius. Et idem patet ex Pontificali Romano, ubi titulus de officio Psalmistatus, præponitur titulo de ordinatione Ollariorum.

61 Sed aperiendum est convincitur ex eodem Pontificali, quod post titulos de degradatione ab ordine Lectoratus, & de degradatione ab ordine Ollariatus, subijcit titulum de degradatione à prima tonsura, & ibi primo præscribit formam, quæ Clericus prima tonsura actualiter degradatur, videlicet, *Excimus te omni ordine, beneficio, & privilegio Clericali, &c.* Deinde à Pontifice eum tondens dicitur, *Te velut ingratum solum à sorte Domini, ad quam vocatus fueras abivimus, & coronam de tuo capite amovimus.* Denum privatur officio Psalmistæ his verbis: *Quod ere canastis, corde non credidisti, nec opere implevisti, ideo cantandi officium in Ecclesia Dei à te amovemus.* Ex quibus verbis apparet manifestè Psalmistatum non esse officium annexum Lectori, sed primæ tonsuræ, quia Clericus solummodo tonsuratus, non habet Lectoratum, & tamen privatur officio Psalmistatus, ut ibi etiam legitur in margine: Et eo magis, quia de degradatione Lectoris actum fuerat supra suo loco ante titulum de degradatione Ollarii.

62 Quarto pro sententia Canonistarum afferitur tex. in cap. *Degradatio*, de *pen. lib. 6.* ubi Bonifacius VIII. præscribens formam solemnis degradationis; Clericus, inquit, degradandus vestibus sacris indutus, in manibus habens librum, vas, vel aliud instrumentum, seu ornamentum ad ordinem suum spectans, ac si deberet in officio solemniter ministrare, ad Episcopi præsentiam adducatur, cui Episcopus publice singula, sive sint vestes, calix, liber, seu quavis alia, quæ illi juxta morem ordinandorum Clericorum in sua ordinatione ab Episcopo fuerint tradita, seu collata, singulariter auferat, ab illo vestimento, seu ornamento, quod datum, vel traditum fuerat ultimo. inchoando, & descendendo gradatim, degradationem continuet usque ad

ad primam vestem, quæ datur in collatione Tonsuræ; tuncque radatur caput ejus, seu tondeatur, ne tonsura, seu Clericus vestigium vellemat in eodem.)

63 Ex quo contextu multipliciter ostenditur, tonsuram esse proprie ordinem; & primo solemniter degradatio nihil est aliud, quam actualis depositio ab ordinibus susceptis, ut ibi dicitur: Et in Pontificali Romano in *vabr. de degradationis forma*, vers. *Et talis degradatio*. Sed Clericus primæ tonsuræ solemniter degradatur, ut constat ex illis verbis: *degradationem continuet usque ad primam vestem, quæ datur in collatione tonsuræ*. Concordat text. in cap. *si quis Episcopus*, 27. *quest. 1.* qui loquitur de depositione Psalmistæ, & de solemniter degradatione intelligitur ab Hugone, ut refert Archid. in d. cap. *Degradatio*, numero 4. vers. *Clericus cuiuscunque gradus*. Idem tenet ibi Joannes Andr. numero 4. in *ver. Primam vestem*, dicens: Quia in tonsura, vel Psalmistatu nihil traditur, videtur aliquibus degradationi locum non esse. Sed ista littera proba contrarium. Sequitur ibi Gemin in *col. 4. vers. Quæ an degradatio possit fieri in existente in prima tonsura Anchar.* numero 5. vers. *Et quia in prima tonsura*, & Franc. in §. *Actualis*, numero 4. in *ultra*. Ergo Clericus primæ tonsuræ actualiter deponitur ab ordine, & consequenter ordinem habet, alias non esset possibile ut actu deponeretur ab ordine, quem non haberet actu, sed tantum potentia, & dispositione. Et confirmatur ponderando illa verba: *Excimus te ordine, beneficio, & privilegio clericali*; quæ non minus sunt referenda ad Clericos primæ tonsuræ, quam aliorum ordinum, cum textus de omnium degradatione promiscue loquatur, c. *Maiores*, vers. *Ceterum ex vi litteræ, infra de Baptis.* Et patet manifestè ex Pontificali, in *tit. de degradatione à prima tonsura*, ubi forma degradationis Clerici primæ tonsuræ præscribitur his verbis: *Auctoritate Dei omnipotentis, &c. Tibi auferimus habitum Clericalem, & nudamus te religioni ornato, atque deponimus, degradamus, spoliamus, & excimus te omni ordine, beneficio, & privilegio Clericali, &c.* Si igitur tonsuratus spoliatur, & exiit ordine, necesse est ordinem habeat, cum privato deponatur habitum, c. *Ad dissolvendum*, de *desponsat. impub. c.* *Ex parte*, de *resit. spol. l. Deum*, ff. *De verborum obligatione*, cum concordant. Et ita in proposito arguit Archid. in cap. *Subdiaconus*, in *princip.* & ibi etiam Præpos. numero 1. vers. *Si enim non imprimere characterem, non deponeretur*, 77. *distin.* Præterea ab officiis, seu dignitatibus non fit actualis degradatio, sed verbalis tantum depositio, seu privatio per sententiam, ut declarat Pontificali Romano in *tit. de degradationis forma*, in hæc verba: (Talis degradatio solemniter depositio vocatur: proprie tamen loquendo quis à dignitatibus, & honoribus deponitur, sed ab ordinibus degradatur.) Hæc tibi. Sed à prima tonsura fit actualis degradatio, ut ostensum est supra: ergo prima tonsura non est officium, sed proprie ordo. Propterea enim in ejus externa ablatione requiritur factum actualis degradationis, quia sicut in collatione Sacramenti non sufficit sola voluntas, ut verbum, sed opus est factum, id est consecratione; S. Thom. in 2. 2. q. 55.

art. 3. gloss. in cap. *Aqua*, in *ver. Iurisditionis*, *instr. de consecr. Eccles. vel altar.* quia sacra ordinatio verbis, & signis exterioribus perficitur, Concil. Trident. de *Sacram. Ordin. sess. 23. c. 3.* Ita in Sacramenti exteriori ablatione, seu dum ordinis vestigia auferuntur, voluntas, aut verbum non sufficit, sed necessaria est actualis degradatio, ac veluti quadam execratiōe, quæ miles cælestis Militiæ susceptis ordinibus, & insignibus Clericalibus spoliatur, ut habetur in ead. Decretal. *Degradatio*, in §. *Actualis*. Nihil enim tam naturale est, quam eo genere quodque dissolvere, quo colligatum est, l. *Nihil tam naturale*, & l. *Fere*, la *secunda*, ff. *De regul. iur.* Et ut Bald. inquit *consil. 28. Super eo*, numero 7. *lib. 3.* Regula generalis est quod prout quodque producit, sic resolvitur, & eadem solemnitas, quæ requiritur ad constitutionem actus, requiritur ad illius destructionem Rom. *consil. 65. V. de liberate*, n. 2. vers. *Hec enim*, & *consil. 116. V. de in princ.*

69 Præterea in Sacramento ordinis materia est illud, per cuius traditionem confertur ordo, ut diffinitur in Concilio Florentino, in *instruat. Armenorum*, seu in Decreto fidei post *sess. 25. in §. Sacramentum Sacramentum*. Et in actu traditionis Instrumenti character imprimitur, ut in Pontificali Romano, in *tit. de Episc. consecratione*, ubi: *Monet ordinandos, ut instrumenta in quibus character imprimitur tangant.* Et docet Bonaventura in 4. *distin. 24. part. 2. art. 1. quest. 4. num. 58.* Et dixi lactius in cap. *unico*, numero 34. *instr. de sacra V. n. c.* Sed in collatione prima tonsuræ traditur vestis, ut dicitur in d. c. *Degradatio*, ubi, *usque ad primam vestem, quæ traditur in collatione prima tonsuræ*. Ergo in eo actu character imprimitur. Et quamvis Joan. Monach. ibi dicat traditionem vestis, id est superpellicii non esse necessitatis, sed congruitatis, tamen eum refellit Jo. Andr. n. 4. in *ver. Primam vestem*, per litteram illius Decretalis. Et opinione Io. Monach. falsâ esse clarus patebit infra, in nono fundamento n. 85. & seq.

Denum prædicta Decretalis Degradatio pariformiter determinat primam tonsuram, & alios superiores ordines: sed superiores sunt ordines proprie: ergo & prima tonsura, per regulam Determinabilium, de qua in l. *Iam hoc iure*, ff. *De vulg. & pupill.* Et in l. *Quamvis*, c. *De impuber.* Et arguendo à connexis; c. *Translatio*, supra de *Constitut.* & cap. 2. de *transl. Episc.*

Quinto ad idem faciunt plura jura, videlicet cap. 1. de *apost. ibi*, *restituuntur clericali*, & *habitu tanquam laici conversantur*, cap. 1. de *vir. & honest. Cleric.* lib. 6. ubi, *Clerici, qui Clericalis ordinis dignitati non modicum detrahentes*, cap. *Cum inter*, de *re iudic.* ubi *tonsuratione*, & cap. *Bo libentius*, ubi, *Oblati ordinis Clericali, de serv. non ordinar.* & §. *ne verò*, 2. *quest. 1.* ubi, *Cantores, quos omnes Clericos appellamus: nam Cantor idem est quod Psalmista*, ut in cap. *Psalmista* 23. *distin.*

71 Sexto ponderari potest pro hac sententia Canon Apostolorum 25. *alias 27.* ubi sic legitur: Ex iis qui non ducta uxore ad Clerum promoti sunt, jubemus si velint uxorem ducere Lectores, & Cantores solos. Qui Canon probat primò Cantores seu Psalmistas habere proprie ordinem in Ecclesia, cum ab Apostolis numerentur una cum Lectoribus inter eos, qui ad Clerum sunt.

sunt promoti, seu ordinati. Deinde probat Cantores esse distinctos a Lectoribus; alioquin non dixisset, Lectores, & Cantores. Et confirmatur ex novella Constitutione 123. cap. 19. quae habetur in Authen. de Sauidif. Epife. §. Presbyteros; & est canonizata in cap. De persona, 11. quae. 1. cuius haec sunt verba. (Presbyteros autem, & Diaconos, & Subdiaconos, Cantores, & Lectores, quos omnes Clericos appellamus.)

72 Nec subsistit quod ait Vasq. in 3. par. D. Tho. tom. 3. disput. 237. cap. 2. num. 18. videlicet Cantores, seu Psalmistas fuisse quidem in primitiva Ecclesia constitutos in ordine ecclesiastico sicut Lectores. Et propterea ex decreto Clementis Romani lib. 3. Constitut. cap. 11. Non potuisse quem in Cantorem ordinari, nisi ab Episcopo: sed tamen post tempora Concilii Carthaginensis IV. ex Constitutione ecclesiae hunc ordinem sublatum fuisse, cum conferri possit etiam a simplici Presbytero, ut habetur in d. c. Psalmista, & hodie non esse amplius in usu. Etenim hoc idem dixit, quia ipse in ea fuit sententia, ut quatuor minores ordines non sint Sacramentum, ut ibi affirmat. Verum haec opinio falsa est, nec valet periculo, quia in oppositum stat distinctio Conc. Florent. in decreto fidei Eugenii VI. post sess. 25. in §. Sacramentum, ubi legitur; Sexu sacramentum est Ordinis, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur ordo, sicut Presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patenae cum pane porrethionem; Diaconatus vero per libri Evangeliorum dationem; Subdiaconatus vero per calicis vacui cum patena vacua superposita traditio nem; & similiter de aliis per rerum ad ministeria sua pertinentiu assignationem.) Et postquam assignavit formam Sacerdotii, Subdit; (Et sic de aliorum ordinum formis, prout in Pontificali Romano late continetur.) Si igitur Concilium ibi diffinit materiam essentialem sacramenti ordinis, & exemplificat in ordinibus tam sacris, quam minoribus; in sacris quidem exprimitur peculiararia eorum instrumenta; in minoribus vero generaliter designando res ad eorum ministeria pertinentes; idemque facit de forma essentiali Presbyteratus nominatim, & aliorum ordinum per relationem ad Pontificale Romanum: quis audeat negare ex diffinitione Concilii tam majores, quam minores ordines esse sacramentum. Repugnaretiam haec opinio diffinitioni Concilii Tridentini, quod in cap. 2. sess. 23. de Sacram. Ordin. numerat septem ordines; deinde in cap. 3. & can. 3. Absolute diffinit ordinem, sive sacrum ordinationem esse sacramentum. Et in can. 6. item diffinit in Ecclesia Catholica esse hierarchiam divina ordinatione institutam, quae constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, id est Diaconis, Subdiaconis, Acolycis, & reliquis, quos expressit in d. c. 3. Neque obstat quod Vasq. subiicit d. disput. 237. cap. 3. numero 39. Institutum Eugenii, & Concilii Tridentini non fuisse hanc controversiam scholae de ordinibus minoribus definire, cum haec definitio neque Graecis necessaria esset, quae illic usque non fuerat etiam Latinis, neque Ecclesiae Dei, in qua cum haecis haec de re nulla fuerat controversia, sed tantum in schola inter Catholicos aliqua fuerat opinionum varietas. Id inquam non obstat, quia sic liceret philosophari si res dubia esset. Sed cum manifestum sit Concilium Florentinum non solum definitivum materiam in genere sacramenti Ordinis, sed etiam in specie tam sacrorum, quam minorum ordinum; sacrorum quidem explicitè, minorum vero saltem implicitè in verbis, num. praecedent. relatis, & Tridentinum similiter definitivum sacram. ordinat, quae septem ordinibus constat esse sacramentum, non est nostrum his diffinitionibus obtrudere defectum causae; quia sacrorum conciliorum decreta postquam universali ecclesiae consensu sunt constituta, observari debent sicut Evangelium, ut Gregor. inquit in cap. sicut, diffin. & notat Hostien. & Jo. Andr. & omnes in c. Cum laicus, infra de reb. ecclis. non alienan. Nec verum est super hoc articulo nullum fuisse dissidium inter Catholicos, & haereticos: imò enim, cum haeretici audacter negarent sacramentum ipsam ordinationem esse sacramentum, consequenter id fortius negabant de minoribus ordinibus. Unde non ab re fuit diffinire non solum ordinationem in genere, sed etiam singulos septem ordines esse sacramentum. Accedit quod ne verum est praedictorum Conciliorum institutum non fuisse dirimire controversias inter Catholicos & scholasticos, imò enim illas multoties definierunt, quando Catholici cum haereticis in aliquo articulo errabant. Et propterea in eodem decreto Eugenii in §. Secundum Sacramentum, diffinitur Papam posse tribuere potestatem conferendi Sacramentum Christianis etiam simplici Sacerdoti, de quo tamen olim erat in scholis Catholicorum gravis controversia, ut notatur in c. Pervenit. 95. diff. & in cap. unie. §. Per frontu christianitatem, & ibi dixi, infra, de sacra. Vnitione. Quinimò in hac ipsa materia sacramenti ordinis de materia ordinis Presbyteratus, & Diaconatus nullo modo conveniebant Catholici; nam librum Evangeliorum non fuisse materiam Diaconatus, cōplures sibi persuadebant eo quod Evangelium quo tempore in Aedibus Apostolorum Stephanus fuit ordinatus Diaconus nondum fuisset scriptum à quoquam Evangelistarum, ut dixi in dict. cap. Vnic. numero 17 & seq. & traditionem Calicis cum vino, & patenae cum hostia non esse essentialia tradiderunt Innoc. Hostien. & Canonistae fere omnes in eod. c. un. ut ibidem adnotavimus num. 4. Et tamen Concilium Florentinum utrumque articulum diffinivit. Et in Concilio Trident. ut alia exempla omittamus, sess. 24. de matrim. can. 3. damnantur qui dixerunt Ecclesiam non posse dispensare in nonnullis consanguinitatis & affinitatis gradibus, qui in Levitico exprimiuntur; cum tamen de hoc non levis esset controversia in scholis inter DD. quos novissime citat Thom. Sanch. de matrim. lib. 8. de impedim. disp. 6. numero 10. & lib. 7. disp. 52. numero 5. & seq. Et idemmet Vasq. eod. tom. 3. disput. 240. c. 3. numero 20. affirmat à Concilio Trid. sess. 23. de sacram. ordin. c. 3. & can. 4. & 7. diffinitum fuisse Episcopatum jure divino institutum fuisse supra Sacerdotium; cum tamen multi ex Catholicis sensissent hoc discrimen inter Episcopos, & Sacerdotes non jure divino, sed ecclesiastico constitutum esse; idcirco enim, ut ipse ait sub n. 27. Patres sententiam Catholicorum damnarunt, quia in hac re Catholici ex parte

parte cum haereticis communem sententiam habuerunt. Quae de re nos late disseruimus in cap. Quanto, à n. 6. usque ad n. 20. de consuet. Adde universalem Conciliorum institutum fuisse non solum haereticorum dogmata confutare; sed etiam Catholicos sanam, & orthodoxam fidem docere, ut sublati erroribus puritas ipsa Evangelii in Ecclesia conservetur, ut habetur in d. decreto Conc. Trid. de Canon script. sess. 4. & saepe alibi.

77 Demum non credimus esse consonam veritati illam varietatem ordinum minorum in Ecclesia, quam praedictus author comminiscitur in d. c. 2. nec quod in specie asserit numero 19. videlicet Acolythorum nullam apud antiquos, qui prope tempora Apostolorum fuerunt, haberi mentionem, etiam apud eos, qui de aliis ordinibus ecclesiasticis monuerunt, cum post tempora Cypriani, & Cornelii, qui ducentis, & quinquaginta annis post Christum floruerunt, illius mentionem apud Patres factam inveniamus. Etenim oppositum docet aperte Concil. Trident. sess. 23. de sacramento ordin. c. 2. in haec verba. (Et ab ipso Ecclesiae initio sequentium ordinum nomina, atque ministeria eorum propria ministeria, Subdiaconi scilicet, Acolychi, Exorciste, Lectores, & Ostiarii in usu fuisse cognoscuntur.) Si igitur secundum Canonem Apostolorum ordo Cantorum, seu Psalmistarum ab initio Ecclesiae fuit unus ex minoribus ordinibus, ut admittit Vasq. Et omnes ordines non solum sacri, sed etiam minores sunt Sacramentum, ut monstratum est supra: hinc sequitur manifeste, ut idem ordo non potest contraria Ecclesiae constitutione supprimi, aut desuetudine aboleri, nam ut idemmet Vasq. asserat eodem tom. 3. disp. 240. cap. 3. numero 29. in fin. quae pertinent ad essentiam Sacramenti, qualia sunt minister, materia, & forma illius, ita esse jure divino statuta, & diffinita, ut dispositioni juris humani, & Ecclesiastici nullo modo subdita sint, concors Catholicorum sententia est: & patet ex decreto Concil. Trident. sess. 21. de commun. sub utraque specie cap. 2. ubi habetur hanc potestatem perpetuo in Ecclesia fuisse, ut in Sacramentorum dispensatione ea statueret, vel mutaret, quae suscipientium utilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi magis expedire iudicaret, sed salva illorum substantia; quod subius explicavimus in cap. su. num. 13. & seq. de sacram. non iterum. Quòd si Cantorum, seu Psalmistarum ordo est Sacramentum, consequenter & clericalis tonsura Sacramentum est cum ex unanimi Canonistarum sententia idem sit Psalmistatus, & prima tonsura, ut patet ex dictis in praecedentibus fundamentis, praesertim numero 55. & 64. aliquum praeter iuriam, & quatuor minores, daretur in ecclesia alius ordo ex minoribus, quòd nemo dixerit. Psalmistatum vero, id est primam tonsuram in desuetudinem non abiisse, docet quotidianus Ecclesiae usus. Unde Innocent. hic in fin. Imò, inquit, aliqui dixerunt hunc ordinem Psalmistatus abiisse in desuetudinem, quòd nos non credimus: cuius dictam referunt, & sequuntur Ioan. Andr. Butr. Card. & reliqui omnes.

81 Septimò savor hinc sententiae Concilium Triburienfè cap. 2. tom. 7. Concil. pag. 151. col. 24 in impress. Parisiens. ubi sic legitur: (Si quis Prosop. Fagn. in 2. part. primi Decretal.

irreverens timorem Domini postponens in servos ejus servire praesumpserit, quos ipse praeter ceteris sibi segregavit, & coronae suae similitudinem tradente Apostolorum Principe gelare fecit, fortemque illorum se constituit, sicut de eis scriptum est. Ego haereditas eorum, Domini haereditas mea est.) Et haec prima pars manifestè loquitur etiam de Clericis prima tonsuræ qui per eam à populo segregantur, coronam gestant, servi Dei specialiter dicuntur, & in fortem haereditatem Domini assumuntur, ut patet in cap. Clerici, 21. dist. in cap. Duo sunt. 12. q. 1. in cap. Cum secundum, de proben. & in cap. 2. & ibi gloss. in ver. Omnibus servis, de Cler. vnat. Et ex proprietate vocabuli veniunt Clericorum appellatione gloss. in Clem. 2. in ver. Clericus, de vita & honest. Cleric. Deinde prosequitur Concilium: (Si quis, ut diximus, illum eorum quocunque ordine consecratum casus vulneribus, vel quibuscumque; in iuris angustia averit, & c. constringat protervum Episcopus autoritate canonica, ut eidem Clerico, qui contra divinas, & humanas leges contumelias ingesserit, iustam, & debitam persolvat compositionem.) Haec ibi. Et haec quoque posteriora verba, Si quis ut diximus illum eorum quocunque ordine consecratum, & similiter referri debent etiam ad Clericos primæ tonsuræ; tum quia illa dictio, illum, est univèrsalis distributiva, & includit singulos gradus in priori parte Canonis comprehendit; tum quia illa verba, ut diximus, habent relationem ad praecedentia. Atque ita etiam Clerici primæ tonsuræ dicuntur ordine consecrati. Haec autem verba non congruunt, nisi ordini à Christo in Sacramentum instituto, quia laica ordinatio, verè, & proprie est Sacramentum, ut diffinitur, in Concil. Trident. sess. 23. de sacram. ordinat. can. 3.

82 Et confirmatur ponderando illa verba, etiam divina, & humanae leges, quae ostendunt Clericos primæ tonsuræ jure divino gaudere privilegio Canonis, sicut jure divino gaudent privilegio fori, cap. Si Imperator, 98. dist. & dicemus infra in decimo nono fundamento nu. 112. Ergo Clericalis tonsura est ex Institutione Christi, alioquin Clerici non jure divino, sed ecclesiastico tantum sortiti essent haec privilegia.

83 Octavò, multum habet ponderis ipsa Psalmistatus, seu clericalis tonsuræ origo, & antiquitas, nam de Cantoribus, qui iidem ac Psalmistae, ut in d. cap. Psalmista, 23. dist. & fatentur Theologi, ut dictum est supra num. 15. & 19. habetur mentio tam in Canonibus Apostolorum, 25. & 42. relatu in 2. & 6. fundam. quam in Decreto Clementis Romani, qui fuit quartus Pontifex post Petrum Apostolum, ut similiter dictum est supra in sexto fundamento. Quorum etiam meminit praeter alios antiquos Ignatius Martyr Episcopus Antiochia ab ipso Petro constitutus in Epistola ad antiochenos, quae est 9. titulus 14. propositi, ubi salutat Presbyterum eorum, & Diaconos, deinde post pauca salutat Subdiaconos, Lectores, Cantores, Ostiarios, &c. Et ex Concilio Triburienfi proxime relato constat clericalem tonsuram tradente Apostolo Petro in Ecclesiam fuisse derivatam; cuius rei etiam fit mentio in Epistola Aniceti, quae refertur à Gratiano in c. Prohibetur, 33. dist. sed & Lidord. l. 1. de

de off. ecclief. cap. 4. scribit hunc usum tonsuræ in Ecclesiam Evangelicam, & per personas ecclesiasticas fuisse derivatum ex tonsura Nazariorum, qui in lege veteri condebantur; & hoc ritu fuisse tonsos Ezechielem, ut dicitur, 5. sup. prophetie & Priscillam, & Aquilam, & Paulum in Actibus Apostolorum r. 18, ut quemadmodum Nazaræi in veteri lege divino cultui mancipati crine præcisio innovabantur, sic etiam Clerici eodem ritu suam innovationem denotent. Quia de re plura apud Card. Baron. anno 58. num. 122. Et in notis ad Epist. Amiceti 170. in Concilio pag. 87. col. 2. Letetie Parisiæ. Ex hujusmodi antiquitate videtur colligi non obicere Plalmistatam seu Clericalem tonsuram non ex institutione Ecclesie, sed divina traditione ad nos pervenisse, ac proinde Sacramentum esse. Quo argumento utuntur plerique ex Theologis ad probandum quatuor minores ordines esse Sacramentum. Confert decretum Concilii Tridentini de Canonico scripturæ sess. 4. ibi: traditionibus, quæ ipsius Christi ab apostolo acceptæ aut ab ipsis apostolis Spiritu sancto dictante quasi per manus tradita ad nos usque pervenerunt, Et Clericatum, seu tonsuram esse de jure divino, pluribus probat Card. Cajet. to. 2. opus. in tr. 9. de Simonia, q. 1. post princ. vers. Clericatum esse ex jure divino.

85 Nonô probat Canonitarum sententiam Pontificalem Romanam. Primo ex ipsa nuncupatione in rit. de Cleric. facien. ibi: pro Clerico ordinandis parenter sorsitas pro incidendo capillo, & ibi: Quilibet ordinandorum habere debet suum superpellicium super brachium sinistram. Nec non in fine ibi: ordinans (idest primâ tonsurâ insigniti) rediens ad loca sua. Et in tit. de ordinib. conferen. ibi: ordinati ad primam tonsuram. Et in tit. de ordin. offic. ibi: Pontifex Clericis ordinandis surgit, loquitur enim de Clericis primæ tonsuræ. Deinde expræambulis ad tonsuram: nam ad eam præmittitur scrutinium, & reliqua omnia ad eum modum, quo præmittuntur ad alios minores, ut in eadem rubr. de ordin. confer.

86 Tertiô ex solemnitate, quæ confertur tonsuræ, nam in generalibus ordinationibus tonsuræ sicut & reliqui ordines dantur à Pontifice sedente cum mitra inter Missarum solemnias, ut in ead. rubr. vers. Si ordinationes fiant.

87 Quartô ex materia, & forma, quæ in collatione tonsuræ adhibentur, ut insic. de Cleric. facien. ibi: Pontifex sedet cum mitra, & accipiens in manibus superpellicium dicit singulis: Induat te Deus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia, & sanctitate veritatis. Et mox imponit, illud seriatim cuilibet repetendo, Induat te. Quod enim spectat ad materiam excellentimo characterem imprimi in traditione superpellicii, quæ videtur res proportionata ad ministerium canendi divinas laudes; non autem in ipsa collatione, quia in eo actu tantummodo tenditur capilli, & nihil traditur; & sic deest materia, quæ in Sacramento ordinis est illud, per cuius traditionem confertur ordo secundum distinctionem Concilii Florentini, ut dictum est supra in 4. fundamento num. 9. vers. Præterea in Sacramento nec Pontificale ibidem habet confos pro ordinatis, nisi post traditionem vestis. Quo verò ad formam verius videtur eam confiteri sub illis verbis Pontificalis, Induat te

Deus novum hominem, &c. qui pronunciantur à Pontifice sedente cum mitra in ipso actu traditionis vestis, Et in singulis ordinandis seriatim repetuntur. Non enim transit absque difficultate quod ait Abb. Antiqu. hic in principio, & Holt. in ver. Ecclesie, videlicet formam in collatione tonsuræ, seu Plalmistatam esse illam, quæ habetur in cap. Plalmista, 23. dist. 1. idest, Vides quod ore cantas, in de cr. d. 5. & quod corde credideris, operibus compleas. Tum quia Pontificale Romanum in rubr. de off. Plalmistatæ relatis ad litteram verbis d. cap. Plalmista, subdit in fine: Et si Episcopus Clericum ordinans hæc faciat, bene facit. Quod satis clarè indicant verba illa, Vile &c. in ordinatione Clerici primæ tonsuræ non esse necessitatis, sed congruitatis: Tum quia illius formæ nulla fit mentio in tit. de Cler. facien. ubi habetur ritus referendus in collatione tonsuræ. Quod tamen omitti non potuisset, si illa esset forma essentialis: alioquin Ecclesia Romana docuisset ritum non integrum in ordinatione Clerici, quod sine errore affirmari non potest. Quare cum certum sit in collatione tonsuræ formam esse adhibendam, ut aperte probatur hic in illis verbis, Iuxta formam Ecclesiæ datam; potest fieri formam contineri sub verbis, quibus ex præcepto Pontificalis utitur Pontifex in collatione tonsuræ, videlicet Induat te, &c. cum ibi in tit. de Cler. facien. aliam non habeamus. Nisi forte dixerimus Pontificale expræfisse formam illam, Vile ut quod ore cantas, &c. in tit. de off. Plalmistatæ, quem possit paulò ante titulum de cler. facien. & cum Plalmistatam iuxta Pontificale fit officium annexum primæ tonsuræ, ut offensum est sup. in 4. fundam. n. 64. vers. Et confirmatur. Et idèd pro tonsurâ ipsâ à sacris Canonibus & Canonistis accipitur, ut similiter monstratum est in secundo fundamento pro hac sententia, n. 55. satis fuit ut Pontificale prædictam formam exprimeret suo loco, ubi in specie egit de Plalmistatu, licet illam non repetierit in tit. de Cleric. facien. Quod ex eo etiam confirmari potest, quia in tit. de degradatione à prima tonsurâ expressè cavetur ut Episcopus veli, dicat Clerico degradando: Quid ore cantasti, corde non credidisti, nec opere complexisti, idèd officium canendi in Ecclesia Dei à te accepimus. Quod necessariò supponit illa verba fuisse prolata, & potestatem canendi traditam in collatione primæ tonsuræ. Et tenendo hanc opinionem Abbatis Antiqui, quæ videtur à Canonistis recepta, non obstant verba, quæ ponuntur in fine rubricæ de officio Plalmistatæ. Quoniam in principio ibi dicitur: Plalmista potest absque licentia Episcopi sola iussione Presbyteri officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero, Vile ut quod ore cantas, &c. Dum autem postea subjungitur. Si Episcopus Clericis ordinans hæc faciat, bene facit; sensus eorum verborum videtur esse: Plalmista, seu Clericus primæ tonsuræ ordinari potest etiam à Presbytero sine iussione Episcopi per illa verba, Vile ut quod ore cantas, &c. Sed si Episcopus ipse Clericum ordinet, pronuncians illa verba bene facit. Quo sensu congruentia non refertur ad formam, seu prolationem verborum, sed ad ipsam ordinationem, licet primus intellectus videatur magis congruere litteræ.

Quintô,

89 Quintô & ultimo, idem colligitur ab effectu, qui ordinationem consequitur: nam in tonsurâ, sicut & in aliis ordinibus datur Spiritus sanctus, ut patet in ead. rubr. Pontificalis de Cler. facien. ubi Pontifex recitat orationem dicens: Oremus Dominum nostrum Iesum Christum pro ha familia sua, qui ad disponendum contra capillum suum pro eius amore festinant, ut donet eis Spiritum sanctum. Et sic in collatione tonsuræ confertur gratia, cap. Omnes, & cap. Spiritus sanctus, de consecr. dist. 5. Concil. Trid. sess. 23. de Sacram. Ordin. ca. 4. Ergo tonsurâ est Sacramentum, quia in solis Sacramentis gratia confertur, non autem in sacris, & ceremoniis non essentialibus, aut præambulis ad Sacramentum, ut docet Sanctus Thom. in 1. 2. quest. 103. art. 2. ad secundum. Et proprium est Sacramentum conferre gratiam gratum facientem, ut inquit Richard. in 4. dist. 24. art. 4. quest. 1.

90 Decimô, principaliter Canonistarum sententia probatur rationibus: nam in actibus Ecclesie spiritualia corporalibus respondent 3 exteriora: enim sunt propter interiora, cap. Sacrificium, de consecr. dist. 2. Unde Sacramentum à Concilio Tridentino in cap. 3. de Sacram. Euchar. distinctio est Symbolum rei sacræ, & invisibilis gratie forma visibilis. Et ordo ut dictum est supra à Theologis diffinitur esse signaculum quoddam quo traditur ordinato spiritualis potestas: & dicitur signaculum, idest cum exteriori ligno traditur, secundum Petr. de Palude, apud Sylvest. in ver. Ordo primo, in princ. Sed prima Clericalis tonsura traditur cum exteriori signo coronæ, & impositionis vestis, ut in De gradatio, §. Aditus de non lu. 6. Et in Pontificali Romano, ut est dictum num. 87. ergo signatum interius in anima ei respondet: sed signatum interius in anima est character, qui nihil aliud importat, nisi quandam signationem. S. Thom. in 3. par. quest. 4. art. 1. & patet ex Concil. Trid. sess. 6. de Sacram. can. 9. ibi: Characterem in anima, hoc est spiritum quoddam spirituale, & Ergo prima tonsura imprimi characterem; & ita est proprie ordo: nam character interior est essentialiter, & principaliter Sacramentum ordinis, ut inquit D. Thom. in 4. dist. 24. quest. 1. art. 1. quest. 2. ad primum.

91 Undecimô licet ab Episcopo datur Confirmatio, & alii ordines: ita & prima tonsura: nam est Abbates Presbyteri, & benedicti, vel habentes jurisdictionem quasi Episcopalem possunt tonsuram conferre, ut hic, & in cap. Abbates, de privileg. in 6. ut dictum est supra num. 6. tamen hoc provenit ex concessione Ecclesie. At jure ordinario solus Episcopus eam confert. Supplementum D. Thom. qu. 38. art. 1. in corpore, & q. 40. art. 2. ad secundum. Unde Clemens Romanus lib. 3. Constitut. cap. 11. docet Presbyterum, seu Sacerdotem non habere potestatem ordinandi Leitores, aut ministros, aut Cantores, aut saniores, sed Episcopis tantum hoc convenire, quia inquit, hic est ordo, & harmonia ecclesiastica, Et solum Episcopus esse ordinarium ministrum Sacramenti ordinis; diffinitum est à Concilio Florentino in Instructione Armenorum, §. Sextum Sacramentum; & à Trid. sess. 23. de Sacram. Ord. cap. & can. 7. Sed in Confirmatione & aliis ordinibus imprimitur character. Conc. Trident. Prop. Fagn. in 2. part. primi Decretal.

sess. 7. de Sacram. can. 9. Ergo & in prima tonsura, Duodecimô, nullum Sacramentum prærequirit characterem Sacramenti Christum ex necessitate præcepti, nisi Sacramentum Ordinis, D. Thom. in 4. dist. 24. quest. 1. art. 2. quest. 4. Sylvest. in ver. Ordo primo, num. 1. Sed prima tonsura de necessitate præcepti prærequirit Sacramentum Christum, Concil. Trident. cap. 4. sess. 23. Unde alias declaravit Sac. Congregatio Concilii primâ tonsurâ initiatum non suscepto Christum, ac postea ad minores ordines eo suscepto esse male promotum, beneficia minus legitime acquiribile, & non posse ad sacros ordines accedere, nisi prævia Sedis Apostolicæ dispensatione, quicquid contra incaute scripserit Navarr. in lib. 4. cap. 22. tit. de Sacram. Confirmat. numero 9. in 1. quæstio peccat. Ergo tonsura est ordinis Sacramentum. Præterea enim ad ordines prærequiritur Confirmatio, quia cum per sacram ordinationem tradatur ordinato spiritualis potestas, convenit, ut priusquam laicus eam adipiscatur, per Sacramentum Christum roboretur, instruat, & armetur ad pugnam contra invisibiles hostes, c. Spiritus sanctus, de consecr. dist. 5.

92 Decimo tertio, ordo importat quandam dignitatis gradum, & potestatem supra populum, Sanctus Thomas in 4. dist. 24. quest. 1. art. 2. quest. 1. Et colligitur ex Concilio Tridentino, sess. 23. de Sacram. ordin. c. 4. Sed Clericus hoc ipso quod Clericus est, in altiori statu, quam laicos constituitur, cap. Duo, 12. quest. 1. cap. Denique, ibi glo. 1. 4. dist. glo. in cap. Qui videtur, in ver. studiosa, 32. quest. 5. & in c. Sacer, in ver. Major, supra de rescripte. Gemin. conf. 65. Distinctionem n. 4. vers. Nec obstat si dicatur: & constituitur etiam in majori officio, & potestate, ut patet infra in 18. fundamento. Ergo tonsura per per quam quis efficitur Clericus, ordo est.

93 Decimo quarto, ecclesia militans exemplata est triumphanti, cap. Ad hoc, 89. dist. glossa, in Clem. fin. in ver. Ecclesia, de heret. sed in ecclesia militanti Clerici per solam tonsuram à laicis distinguuntur, d. cap. Duo sunt, 12. quest. 1. & Clericos, 21. dist. Ergo similiter distinguuntur in ecclesia triumphanti. At hæc distinctio ibi esse non potest, nisi mediante characterè, qui, ut dicunt Innoc. Holt. Jo. And. & omnes in c. In de Sacram. non iter. est quoddam figura intellectualis, & indelebilis anima infixæ, per quam licet insignitus à non insignito in die Judicii discernetur, ergo in Clericali tonsura characterè imprimitur.

94 Decimo quinto, prima tonsura est reperenda, si ea prætermilla sequentes ordines fuerint collati. Ergo est ordo, non autem simplex dispositio, seu preparatio ad ordines; alioquin frustra ordinatis disponderetur ad id quod jam esset affectus, cum dispositio sit quidam habitus incompletus secundum Divum Thomam in 4. distinctione 4. art. 1. & preparatio debeat semper præcedere præparatum, l. 1. ff. De inter rog. actio. 1. Ad legatum ff. De Procur. cap. Ad audientiam, de eccl. adifi. an. cap. Quoniam, de sacrosan. excomm. ubi 6. notatur in cap. 7. De accusat. & in cap. Ante baptismum de consecr. dist. 4. Antecedens probatur autoritate Holtens. h. g. numero 2. vers. Quod non placet, ubi reprobat opinionem Innocentii contrariam sententiam;

Z 2 Plal-

Psalmitatus, inquit, certus ordo est, ut hic dicitur, & est principium, & quasi fundamentum militie Clericalis, cui quis per hunc ordinem adscribitur, cap. *De libentibus*, de *foru. non ordinari*. Et in hereditatem Domini allumitur, cap. *Cleros*, 21. dist. cap. *Cum secundum*, infra, de *praben*. Non est ergo contemnendus. Nam in omnibus rebus, id est perfectum, quod ex omnibus suis partibus constat. Et certe cuiusque rei potissima pars est principium, l. 1. ff. *De orig. iur.* Ordinate ergo ad ordines ascendendum est: nam casum appetit, qui postpositis gradibus per abrupta quercitatentum, cap. *Sicut Neophytus*, 48. dist. et cum manus impositio, & unctio in aliis ordinibus rite exhibitis repetantur, cap. 1. & *in de Sacram. non strantur. iur. de Sacram. unct.* multo fortius erit hic ordo, qui omnes debet precedere, repetendus. Est enim certus in ecclesia Dei per quem vinculum inter promovendum, & ecclesiam quodammodo initiatur. Ita Hostien. quem totidem verbis referunt, & sequuntur hic Ioan. Andr. num. 12. vers. *Ex eo quod in hac forma & numero 28. Butr. numero 6. Cardin. numero 2. vers. 5. Quarto. Abb. num. 2. & alii communit.*

103 Decimo sexto, ut inquit Dion. de *Ecclesiast. Hierarchy*, c. 6. (Nostra Hierarchia Deo traditis ordinibus sancte disposita, sanctis, & celestibus Hierarchis conformis est) Sed in celesti hierarchia novem sunt ordines Angelorum, cap. *Principium*, 6. *Omnia Lapsi*, de *paratens. dist. 2.* Ergo totidem ordines esse debent in Ecclesia militari. Atque ita si septem ordinibus adjunxeris primam tonsuram, & Episcopatum, novem ordines in Ecclesia Dei sine errore calculi computabis, ut sic superiori hierarchia hac inferior conformetur, ut inquit formaliter Host. hic numero 6. cum quo transeunt Ioan. Andr. Butr. Cardin. & ceteri omnes. Præposit. numero 4. 21. dist. Quo argumento utitur etiam ex Theologis Althodorensis in *Summa lib. 4. tract. 8. q. 1.* & Major. in 4. dist. 24. q. 1. col. 2.

105 Decimo septimo, prophetia Psalmorum non est minus nobilis, quam alia in omnibus enim loquitur est Spiritus sanctus, ut in Symbolo Patrum. Imo, ut ait Gregor. super *Ezechiel*. super illud Psalmi: *Illu iter, quo ostendam illi salutem Dei*, relatus à Turrecem in d. cap. *Psalmita* num. 1. vers. *Quod Gregorius 23. dist. Psalmorum cantu aut datur spiritus compunctionis, aut spiritus prophetia sic cum attentione, & devotione fiat, quod non dixit de aliis prophetis. Item Psalmos magis, quam ceteras prophetias frequentant ministri ecclesie. Ergo licet stulto in ecclesia deputatus ad recitandum seu canendum alias prophetias, scilicet ordo Lectoratus, cap. *Perlectus* vers. *ad lectorem*, 25. dist. ita aliquis ordo fuit in ecclesia deputandus ad recitandum, & canendum Psalmos. Sed hic est Psalmitatus, d. c. *perlectus* vers. *ad Psalmitam*. Ergo Psalmitatus est ordo.*

106 Decimo octavo Psalmita habet speciale ministerium in ecclesia ab aliorum ministeriis distinctum, quod non convenit multitudini, habet speciale nomen, specialem formam, & specialem materiam. Ergo est proprie ordo ab aliis distinctus. Consequentia patet quia ex diversitate ministerii, & potestatis spiritualis depre-

henditur diversitas cuiusque ordinis, ut probatur in d. c. *Perlectus* 25. dist. Et docet S. Thomas in 4. dist. 24. qu. 2. art. 1. & 2. Item ex diversitate materię, & forme, ut patet in Concil. Trident. sess. 13. de *Sacramen. Panis & ceter. Vñ. cap. 2. ibi*: (Materia, & forma, quibus sacramenti essentia perficitur, longissimò distat). Conferat etiam ad ostendendam diversitatem ordinis ipsa nominis diversitas, ut in cap. 2. sess. 25. *De Sacram. ordin. as. g. l. Si idem, C. de Cönicil.*

107 Antecedens probatur quoad diversitatem ministerii in d. cap. *Perlectus*, ubi sic legitur: ad Psalmitam pertinet officium cantandi, dicere benedictiones, laudes, sacrificium, responsoria, & quicquid pertinet ad canendi peritiam. Hoc autem officium nulli ex aliis ordinibus competit. De Oltiario, Exorcista, & Acolythis est manifestum. De Lectore autem probatur in eod. cap. *Perlectus*, ubi Lectoris officium exprimitur per hæc verba: (Ad Lectorem pertinet lectiones pronuntiare, & ea, quæ Prophete vaticinati sunt populo predicare. Diversitas igitur in hoc consistit: nam Psalmita officium habet canendi Psalmos; Lector pronuntiandi lectiones. Vnde Lectores à legendo, Psalmitæ à Psalms canendis vocati; illi enim prædicant populo quid sequantur; isti canunt, ut excipient ad compunctionem animos audientium. Quæ sunt verba textus in cap. *Cleros*, vers. *Lectores*, 21. dist. Et propterea, ut ibi subnectitur, Lectores dicuntur etiam Pronuntiatores, quod populo annuntiant; tanta enim, & tam clara erit eorum vox, ut quamvis longè positorum aures adimpleant. Psalmitæ verò dicuntur Cantores, quia vocem modulantur in cantu. Psalmita officium habet cantandi non tantum Psalmos, sed etiam benedictiones, laudes, & quicquid pertinet ad canendi peritiam; Lector pronuntiandi solas lectiones. Rursum ad Lectorem pertinet populo prophetias predicare seu legere cum explanatio, ne ut interpretatur Alber. Magn. apud Turrecem. in d. cap. *Cleros*, numero 1. vers. *Ad secundam respondetur*. At minus hoc explanandi non convenit Psalmitæ, sed canendi simpliciter. Demum ad Lectorem pertinet panem, & omnes fructus novos benedicere, ut in Pontificali Romano in *tit. de ordin. Lector*, quod similiter Psalmitæ non competit.

108 Sed nec multitudini convenit officium Psalmitæ. Siquidem multa ad eum peculiariter spectant, quæ ab aliis ex officio in ecclesia præstari non debent; pura dicere benedictiones, id est Benedicamus Domino, ut exponit gloss. in *ver. Benedictiones*, in d. cap. *Perlectus*, & alia, quæ decantantur à solo Psalmita, non autem à Choro. Et quamvis hæc possint etiam ab aliis exerceri, non tamen cum solemnitate, & ex officio: nam actus quoque aliorum sequentium minorum ordinum exerceri possunt ab aliis Clericis, imò etiam à laicis, non tamen ex officio, ut docet S. Thom. in 4. dist. 24. q. 2. art. 2. ad 5.

110 Nec refragatur quod non appareat quam relationem habeat hoc officium ad Sacramentum Eucharistie. Imò enim sic Lector ex hoc solo quod erudiat fideles per sensum verborum pronuntiandis lectionibus, dicitur habere sufficienter hæc relationem: eodem modo eandem relationem dicitur habere Psalmita pro-

pterea quod per tantum, & per emissionem vocum resonantium in Psalmis, & aliis, quæ illi ex officio incumbunt, excitat corda, & præparat ad Eucharistiam suscipiendam. Ita formaliter declarat Præposit. in c. *Cleros*, num. 4. vers. *Et dum dicitur*, 21. dist. dicens: Clericatus habet suum distinctum ministerium, scilicet psallendi, canendi responsoria, hymnos, & reliqua, per quod ministerium etiam ipse cooperatur circa Sacramentum Eucharistie, disponendo fideles, qui habent suscipere sacramentum. Et ita dicit Specular. in *rational. divinarum in lib. 3. cap. De gradu ali*; nam canendo responsoria repræsentat vicam activam, in qua Sancti ad invicem hortantur, ut ad æternam vitam perveniant; auxilium pro populo implorant; Deum ad misericordiam invitant; labores præsentis vite infirmant, concordiam charitatis in fidelibus debere vigere præmonstrant. Quæ in Tractu, & prola declarantur, fideles ad proficendum symbolum invitant; offerentia canunt, ut notet populus dum offert, quod in impletionè mandatorum offerimus nosmetipsos. Etiam dum canunt Clerici hymnum Angelicum, & postea *Sanctus*, repræsentant totam Ecclesiam, gloriam Dei, laudem & honorem cantantes, & sic præparantes se ad Eucharistie venerationem, & etiam delinatis ab Ecclesia temporibus susceptionem. Hæc ibi. (Quæ omnia, ut Præposit. subdit, negari non potest quin conferant circa Sacramentum Eucharistie, cum præparent fideles ad sacramentum ipsius Eucharistie suscipiendum, licet non operentur in ipso actu consecrationis Eucharistie. Non enim ad esse ordinis ecclesiastici, & sacramentalis requiritur ut habeat ministerium cooperativum in ipso actu consecrationis; sed facti est, ut quo ad suscipientes cooperentur ipsos preparando, sicut clare patet in Exorcista, & Oltiario. dicto c. *Perlectus*, dist. cap. *Exorcista*, cap. *Oltiario*, 23. dist. Et docet S. Thom. in 4. dist. 24. quest. 4. vers. *ad secundam questionem*.) hæc sunt verba præposit. locus D. Thom. alius est 4. dist. 24. quest. 2. art. 1. quest. 2. Unde hoc ministerium Psalmitæ, seu Clerici primæ tonsuræ esse sacrum fateatur Palodan in 4. dist. 24. quest. 3. num. 6. Et contra utrumque Sotum, Vasquez in 3. par. D. Thom. tom. 3. disput. 236. c. 1. Licet non bene affirmet hoc ministerium convenire multitudini.

De diversitate nominis patet; quia passim hic ordo appellatur Psalmita, seu Cantor à sacerdotibus Canonibus, & conciliis ut patet in iuribus præallegatis in 2. 3. & 6. fundamento. De materia, & forma dictum est satis supra in nono fundamento, num. 87. Concurrentur igitur in Psalmita omnia essentialia ad constituendum ordinem, prout est Sacramentum, id est traditio potestatis spiritualis in ordine ad Sacramentum Eucharistie per rem sensibilem, & verba, S. Thom. in 4. dist. 1. quest. 1. art. 3. ad secundum. Et in 3. par. questione 60. per tot. Sylv. est, in *ver. Ordo primo*, in *princip.*

112 Decimono nono mirabile sunt effectus primæ clericalis tonsuræ; nam per eam Christiani à statu laicali ad Clericalem transferuntur, & de sorte Domini efficiuntur, cap. *Duo sunt genera*, 12. quest. 1. cap. *Cleros*, 21. dist. Eximuntur jure divino ab omni potestate seculari, cap. *Si impe-*

rator, 66. dist. Præposit. in d. cap. *Cleros*, num. 4. col. 4. vers. *Et sic fiat Conclusio*. plenè Alexander 3. cons. 7. Videtur super primo dubio, num. 1. lib. 1. Unde huic privilegio renunciare non possunt, cap. *Si diligenti*, de *fora competere Hostien. h. c. num. 4.* Forum bona exempta sunt ab omnibus impositionibus, & oneribus laicalibus similiter jure divino, text. in c. *Quamquam*, de *cenf. lib. 6. cap. Bene quidem*, 96. dist. cap. in *canonibus 16. quest. 1. cap. Cum laici*, de *reb. Ecclie. non alienari*, gaudent privilegio Canonis, cui privilegio nec renunciare possunt, cap. *Contra*, de *sententia excomm. gloss.* in d. cap. *Si diligenti in ver. Pado priatorum*. Sunt capaces excommunicandi, beneficia conferendi, causas spirituales cognoscendi, personas ecclesiasticas distringendi, & omnis jurisdictionis ecclesiasticæ, tam ordinariæ, quam delegatæ, cuius merus laicus non est capax, cap. *Ex literis*, de *transact. Turrecem*, in cap. *Clerici*, num. 5. 23. dist. Possunt beneficia ecclesiastica obtinere, Concilii Trident. cap. 6. sess. 23. & gaudent omnibus privilegiis Clericorum, Covarruv. *practi. quest. cap. 31. sub numero 9.* & patet ex Pontificali Romano, at dicitur infranum. 128. Et quamplures alios effectus consimiles cumularunt Moderni in c. *ad. de ess. d. Cleric.* Tot verò, & tam indignos effectus utique non congruerent primæ Clericali tonsuræ, si esset tantum simplex dispositio, seu præparatio, vel præambulum ad ordines, & non ordo; Causa enim per effectus cognoscitur, & demonstratur, cap. *Quod Dei simorem*, de *stat. Monach.* Clemen. *Expi.* 8. *Cupientes*, vers. *Cum enim*, & ibi Cardin. in 2. notat. de *verborum signis*. & ut inquit in cap. *Dudum*, il *secundo*, numero 31. *de elec.* ab effectu est locus demonstrativus, & sufficient ad intelligentiam rei, intelligere esse dum.

Vigesimo, Canoniarum sententia videtur clare ad hæc Sixtus V. in constitutione *contra Clericos male promotos*, edita Nonis Januarii 1585. quæ incipit *Sanctum*, & *salutare*, in illis verbis: (Rem quidem sacram, & divinum minus affectantes, ad suscipiendum Clericalem characterem, aliosque ordines minus rite, vel etiam temerè se ingerant.) Nec non in illis: Clericali characterè non legitime insigniverit.) Si enim per primam tonsuram insignitur quis clericali characterè; Ergo prima tonsura est ordo Sacramentalis, quia ut ex D. Thoma diximus in 10. fundamento num. 93. Character interior est essentialiter, & principaliter Sacramentum Ordinis. Et vim infert litteræ responsio Vasquez. in 3. par. D. Thom. tom. 3. dist. 236. cap. 1. n. 12. quod Pontifex ibi characterem accipit pro destinatione ad statum Clericalem; nam hac ratione verba omnia scripturarum licebit in sensu extraneos detorquere, & cavillari. Quid enim commune habet character cum destinatione? Et eo magis quia Sixtus V. paulò superius in *verf. Quare*, dicit Clericali militia quem adscribi per primam tonsuram; Ergo tonsura non est destinatio ad statum Clericalem, ut dicitur atq. sed status ipse Clericalis, cui sic promotus adscribitur. Præterea in Constitutione dicitur Clericalem characterem, aliosque ordines. Pondera illa dictio nem, *alios*, quæ indicat primam tonsuram esse propriè ordinem, cum ex propria vocabuli significatione dictio, *alios*, sit implicative. & sit

repetitiva similitum Clem. 2. de celebr. Missar. gloss. in cap. Hincetium in ver. Altarium, 49 dist. Ad hæc Sixtus appellat primam tonsuram rem sacram. & divinum munus; quæ sanè verba non congruunt simpliciter ad statum Clericalem: quibus etiam confunditur opinio utriusque Sacerdotis apud Vasq. locuti qui scripserunt ministerium primæ tonsuræ non esse sacræ, ut dictum est supra num. 111. in fine. Demum Sixtus agens de Clericis tam insignitis clericali characterè, quam aliis ordinibus, in eadem constitutione declarat eosdem Clericos post hæc male promotos ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum perpetuò esse suspensos. Ergò Clerici primæ tonsuræ habent ordinem, & peculiare ministerium in Ecclesia. Quod male negarunt Palud. & Vasq. citati supra in decimo octavo fundamento in fine. Ad idem cap. Sicut dignum, infr. de homicid. ubi interdicatur Clericis irregularibus, ne lectiones in Ecclesiis legant, seu responsoria in Choro separatim canteant: hoc enim ultimum est peculiare officium Clericorum primæ tonsuræ, seu Psalmistarum, ut in cap. Perlectu, 25. dist. Porro in manifestis regula scripturarum est: non extenuare quæ scripta sunt. Strenuus ergo litteræ, ut ex Hieron. formaliter inquit Jo. Andr. c. Super specula, in fin. Ne Cler. vel bona b.

117 Vigehomprimò. Eandem sententiam probavit sacra Congregatio Episcoporum, & Regularium, nam cum ei relatum fuisset episcopum Cavensem declarasse quendam Clericum primæ tonsuræ fore privilegio privatum, eo quod tonsuram non imprimeret characterem: sacra Congregatio binis litteris, videlicet 12. Maii 1620. & 16. Novemb. 1621. eidem Episcopo injunxit ut decretum illud revocaret, & obliteraret. si in eo contineretur declaratio: quod prima tonsura characterem non imprimeret, & in posterum à similibus declarationibus abstineret.

118 Ad extremum. Aperiens hæc sententiam probavit S. Congregatio Concilii. Siquidem consulta an Abbas habens jurisdictionem quasi Episcopalem, si aliis quam Regularibus sibi subditis primam tonsuram conferret, censeretur saltem impressibile characterem, adeò, ut taliter tonsuratus, non iterum tonsurari deberet: respondit impressibile esse characterem; & ita tonsuratum, tonsurari iterum non debere. Quæ sententia Boattini hic, & Archid. in c. Quantam, num. 5. in fin. 69. dist. & in cap. Abbatem, de privi. in 6. quam sequitur gloss. ibi in ver. Tonsuram, & alii plures, quos supra attulimus in 3. notab. n. 4.

Superest nunc ut respondeamus ad contraria argumenta Theologorum.

119 Ad primum igitur, nempe ad cap. primum, 77. dist. respondet gloss. ibi dictionem, primum, respicere sequentes ordines. Et quamvis Turrec. dicat illam gloss. esse ineptam, ego tamen salvando glossam, allego textum similem in cap. si officia, 59. dist. ubi habetur: (Assuecat in Domini caltris in Lectorum primitum gradu, divini rudimenta servituti, nec illi vile sit Exorcistam. Acolythum, Subdiaconum, & Diaconum per ordinem fieri.) Ecce quod in d. c. primo, dicitur, sic primum Oltiarium; in c. si officia, dicitur, primum assuecat in gradu Lectoris. Et ta-

men certum est Lectoris gradum non esse primum, sed secundum ab Oltiariatu, ut in cap. A Subdiacono, 92. dist. Necesse est igitur ut dictiones, primum, & primum, utrobique respiciant sequentes gradus duntaxat. Sic aliquando primum dicitur respectu secundi, l. si finis, s. iulius, ff. De dam. infect. gloss. in l. si duos, ff. De reb. dub. Secundus dicitur primum respectu tertii, & tertius primum respectu quarti, ut in Authen. de heredit. ab intest. s. inordinatum, text. cum gloss. in l. 2. s. iuris civilis scientiam, ff. De orig. iur. gloss. in l. si duos, s. 1. in ver. Primum annum, ff. quib. mod. usufr. amitt. Et sic dicitur primum non solum quem nemo precedit, sed etiam qui habet alios, post se gloss. fin. in c. Ioseph, de verb. signif.

120 Respondeo secundo litteram d. cap. 1. non esse intelligendam de laicis: nam etsi dicat, si quis tamen dicitio illa, & us, referri debet ad Clericos tantum. Ratio est, quia repugnat Canonice institutis: ut quis de statu laicali ad Episcopatum assumatur, licet præmittantur gradati in singulis inferioribus ordinibus, c. 1. c. Non negantur, cap. Miserum, c. quid prædicit, & s. In omnibus, 61. dist. Imò grave obprobrium est Clero, si nullus inter eos ad Episcopatum reperitur idoneus, cap. studii, ead. dist. Unde sensus illius textus videtur esse: Si quis de Clero ordinandus est Episcopus, primum sit Oltiarium, deinde Lector, &c. Idque insinuat littera ibi, (In Ecclesia, id est qui in Ecclesia existunt, & sic jam sunt primæ tonsuræ initiati, & de foro ecclesiæ sic ascendant ad gradus Ecclesiasticos, Primum ordinem Oltiarium, &c.) Alioquin si textus de laicis esset intelligendus, illius sensus esset, si quis laicus ordinandus sit Episcopus, primum sit Oltiarium. At certe absurdum esset ut Pontifex ibi generaliter docuisset meros laicos posse ad apicem Episcopatus assumi contra Canonicas sanctiones. Præterea si ille textus intelligeretur de mero laico, sequeretur, ut quis de laico posset fieri Oltiarium, omiſſa primæ tonsuræ, quæ tamen five ordo sit, five non, certe omitti non debet; imò est supplenda, si eâ prætermiſſa sequentes ordines fuerint collati, secundum opinionem Host. qui communiter recipitur, ut dictum est supra in decimo quinto fundamento. Verba igitur textus licet indefinita, & generalia ad Clericos restringi debent, ne hoc absurdum sequatur. l. 2. Cod. De nexal. aliam, Bartol. in repet. l. Omnes populi, in 6. quæst. principalis post prima. ff. De iust. & iur. Et hunc arbitror esse verum, & germanum sensum illius textus, licet alii non tangant.

Ad secundum, & tertium respondetur illa jura suppleri per alia, in quibus fit mentio de Psalmistam. Non enim est indutatum in sacris Canonibus, ut quandoque omittatur aliquis ordo; ut patet in cap. si quis Episcopus, 27. quæst. 1. ubi recensentur singuli ordines ecclesiastici ab Episcopo usque ad Psalmistam; & tamen nulla fit mentio Acolythi, vel Exorciste. Unde sicut ex eo textu non liceret arguere, Ergò Acolythus, & Exorcista non sunt ordines; ita neque ex iuribus prædictis; quia officio Psalmistatus suppleri debet per alia jura. Simile, in cap. si officia, 59. dist. & in cap. in singulis, 77. dist. ubi ordines ecclesiastici exprimitur, nec fit mentio Oltiariatus.

Ad

121 Ad quartum respondetur nec jure, nec ratione probari ad Lectorem spectare manus explanandi prophetias. Nam verbum prædicare, quod ponitur in c. Perlectu, 25. dist. & in cap. Clerici, 21. dist. à gloss. & DD. exponitur, id est legere. Unde in Pontificali Romano in iur. de ordinat. Lector, dicitur, Lectorem siquidem oportet legere ea, quæ prædicat, & lectiones cantare. Est sanè cum more ecclesiæ receptum sit: ad minores ordines esse necessitate præcepti sufficit ætas septem annorum, ut patet ex Pontificali Romano in rubr. de ordinibus sacerdotum, ibi: (Prima tonsura, & minores ordines ante septimum annum completum dari non debent.) & docet S. Thom. in 4. dist. 25. art. 2. quæst. 2 non esset possibile, ut per annorum septem ordinatus Lector exponeret quod vaticinatum sunt Prophetæ, cum vix prælatæ id possint præfati Theologi & Magistri; ac proinde hujusmodi munus explanationis non exigitur, quia secundum Philosophum in lib. de somno, & vigili. Cujus est potentia, ejus est actus. Itaque ut dictum est supra num. 107, Lectoris officium est lectiones legere, & prædicare, seu cantare, id est alta voce illas pronuntiare, ita ut etiam à longe distantibus exaudiantur, ut declarat Isidor. in d. cap. Clerici, 21. dist. vers. Videm etiam, & pronuntiatores, licet, ut ibi dicitur, quidam Lectores ita miserabiliter pronuntient, ut quosdã ad ludium, lamentationemque compellant. Arque ita corrumpit fundamentum quod ordo non sit annexus prophetiæ Psalmorum, prout est littera in Ecclesia, sed prout est lecta cum explanatione.

124 Ad quintum patet responsio ex dictis in decimo octavo fundamento pro hac sententia. Respondet etiam Præpos. in d. c. Clerici, num. 4. col. 3. vers. Nec obstat dum dicitur quod in aliis ordinibus, 21. dist. de essentia ordinis non reperiri cautionem, ut debeat per solum, & unicum exerceri, nec esse nec essetiam illationem. Ministerium ordinis impletur per plures: ergò non est ordo. Imò actum consecrationis Eucharistiæ, quod est principale sacramentum, ad quod referuntur ordines Ecclesiæ possunt plures Sacerdotes simul expedire, & plures Sacerdotes simul unam, & eandem hostiam consecrare, ut docet S. Thom. in 3. part. quæst. 82. art. 2. Sicut omnes simul accepterunt potestatem in Cena. & omnes Choro instituerunt Sacramentum Eucharistiæ, & cœvati concœnaverunt: Sacerdos enim non consecrat nisi in persona Christi. Multi autem sunt in Christo; idè non refert utrùm per unum, aut multos Sacramentum Eucharistiæ consecratur. Multo fortius ergò non refert, ut per multos simul ministerium psallendi, & canendi adimpleatur, maxime cum & ipse chorus Clericorum totam Ecclesiam representet, & Congregationem fidelium, quæ una debet esse in Christo, cap. 1. De Summ. Trinit. quia in multitudine hominum ista unitas representatur. Facit quod not. in cap. Romano, s. Pnversitatem, de senten. excomm. in 6. Nam ubi actus exercetur à pluribus simul, tamen singulorum factus, & opere, & est applicabilis pluribus ut singulis; tunc videtur eos plures ut singulos respicere, non autem utinversos. Ita hic, licet exercitium canendi fiat simul cum pluribus; tamen

quæ quilibet Clericus ratione ministerii sibi commissi illud implet; quilibet Clericus dicitur singulariter suum ordinem Clericalem suscepisse.

126 Neque obstat quod Isidor. Psalmistam, non ordinem, sed officium vocet, quia hoc nomen officii latissime patet, ut magistraliter explicat Petr. de Anchâr. in cap. Et quæ in princip. de regul. iur. in 6. & Felin. in cap. Post. s. sicut, in princip. de probat. Et convenit etiam superioribus ordinibus, ut patet in Pontificali Romano in rubr. de ordine Oltiarium, ibi; (Accedant qui ordinandi sunt ad officium Oltiariorum.) Et infra ibi, (Suscepturi filii charissimi officium Oltiariorum.) Et ibi, (Quos in officio Oltiariorum eligere dignatus es.) Et idem patet in sequen. rubr. de off. Lector. Exorcistor. &c.

Ad sextum respondetur retorquendo argumentum, ut dictum est in 11. fundamento.

127 Ad septimum respondetur negando majorem. Nam sicut prima tonsura, ita & minores ordines dari possunt ubicunque & extra Missarum solemniam, ut patet in Pontificali Romano in rubr. de Cleric. factum, ibi; Minores vero ordines possunt dari singulis Dominicis, & festivis diebus ubicunque. Et in rubr. de minor. ordin. in princ. ubi dicitur; Quatuor minores ordines dari possunt extra Missarum solemniam. In solemnibus vero ordinationibus tam minores ordines, quam prima tonsura dari debent cum celebratione Missæ, ut in rubr. de ordin. confiren. Et ita retorquetur argumentum, cum tonsura, & minores ordines in hoc pari passu ambulent.

128 Ad octavum, & nonum respondetur negando primam clericalem tonsuram esse dispositionem median inter statum laicalem, & clericalem, seu ministrorum ecclesiæ, & per eam quem non elegi ad militiam Dominicam. Imò enim per tonsuram de statu laicali quis transit ad statum Clericalem, & efficitur verè, & propriè Clericus, ut in d. cap. Duo sunt, 12. quæst. 1. & Clericorum appellatione gloss. in Clem. 2. ver. Clericum, de vir. & honest. Clericor. & gaudet omnibus prærogativis, & privilegiis Clericalibus, ut dictum est in decimo nono fundamento. Et propterea sicut Episcopus post collatam tonsuram dicitur Clero ordinatus: (Hodie de foro ecclesiæ factus es, & privilegia Clericali sortitus es,) ut in Pontif. in tit. de Cler. factum. Ita post degradationem dicitur Clero degradatus: (Te velut Clericalis professionis indignum redigimus in servitum, & ignominiam habitus secularis, ac status,) ut in rubr. de degradatione à prima tonsura. Item per primam tonsuram transferretur Clericus ad statum Ministrorum Ecclesiæ, ut similiter patet ex dictis supra in decimo octavo, & vigesimo fundamento. Rursus Clericus per primam tonsuram efficitur propriè miles celestis militiæ, cap. Christiani, 11. quæst. 1. ibi; (Cum Clericali cingulo tenerentur adstricti.) Et ibi, (qui celestem militem pulsat, cap. Degradatio, de pen. in 6. ubi celestis militiæ militis, id est Clerici etiam primæ tonsuræ, nam & de his loquitur ille textus, ut in vers. (Vsq. ad vestem) cap. Nullas Episcoporum, 53. dist. ibi, (Debet enim esse immans ab aliis qui divini militiæ est aggregandus, ut à castris Dominicis, quibus